

REGIONPOLITISKT PROGRAM

— MED SIKTE MOT 2025

REVIDERAD
VERSION

miljöpartiet de gröna

SKÅNE

INNEHÅLL

1. MILJÖPARTIETS VISION	4
2. REGION SKÅNE	5
2.1 Ett öppet Skåne för alla.....	5
2.2 Region Skånes ekonomi	6
2.3 Grön regional växling	6
2.4 Fastigheter och underhåll	7
2.5 Höga krav vid upphandling	7
2.6 Demokrati.....	8
2.7 Jämlikhet	9
2.8 Trygghet.....	10
2.9 Regionen som arbetsgivare	10
3. FOLKHÄLSA OCH FRISKVÅRD	12
3.1 Barn och unga	12
3.2 Folkhälsa med fokus på människors livsvillkor.....	12
3.3 Idrottsrörelsen och den idéburna sektorn	13
3.4 Förebygga beroende	13
3.5 Social investeringsfond.....	14
4. HÄLSA OCH SJUKVÅRD	15
4.1 Jämlik och jämställd vård.....	15
4.2 Barn- och ungdomshälsovård	17
4.3 Trygghet i vården.....	18
4.4 Primärvård.....	20
4.5 Psykisk hälsa	21
4.6 Missbruksvård	22
4.7 Vården och maten.....	23
4.8 Läkemedel	24
4.9 En mångfald av behandlingsformer	24
4.10 E-hälsa	26
4.11 Tandvård.....	27
5. KOLLEKTIVTRAFIK.....	28
5.1 Skånetrafiken	28
5.2 Regional och nationell infrastruktur.....	29
6. KLIMAT OCH MILJÖ	32

6.1 Förnyelsebar energi	32
6.2 Utsläpp och kemikalier	33
6.3 Naturskydd	34
6.4 Mat och upphandling av råvaror	36
6.5 Djurskydd	36
6.6 Internt miljöarbete	36
7. KULTUR	37
7.1 Aktiv regional kulturpolitik	37
7.2 Kultur över alla gränser	38
8. REGIONAL UTVECKLING	40
8.1 Skånes utveckling	40
8.2 Innovation och forskning	41
8.3 Bredband	41
8.4 Grön stadsutveckling	42
8.5 Skånska innovations- och investeringsfonder	42
9. ARBETSMARKNAD OCH NÄRINGS LIV	43
9.1 Fler jobb	43
9.2. Arbete för unga	43
9.3 Arbete för nya svenskar	44
10. SKÅNE ÄR GLOBALT	45
10.1 Öresundsregionen	45
10.2 Besöksnäringen	46
10.3 Mångfald gör Skåne rikare	46

Detta är en reviderad version av Miljöpartiet de gröna i Skånes regionpolitiska program med sikte mot 2025.

Antagen av distriktsmötet 2017-10-21

• Miljöpartiet de gröna i Skåne •

1. MILJÖPARTIETS VISION

Miljöpartiet de gröna är en del av den globala gröna rörelse som strävar efter en värld där alla ska kunna leva ett gott liv utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer. Vi vill föra en politik där vi lever inom naturens ramar och med en insikt om vårt beroende av varandra. En grön samhällsanalys bygger på en helhetsyn där allt hänger ihop i ett ömsesidigt beroende. Vi vill vara en solidarisk röst för dem som inte kan göra sina röster hörda.

Vår gränslösa solidaritet kan uttryckas trefaldigt:

Solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet

Solidaritet med kommande generationer

Solidaritet med världens alla människor

Miljöpartiet de gröna uppstod ur rörelser för miljö, solidaritet, jämställdhet och fred. Vi är ett politiskt alternativ för alla som erkänner de utmaningar som mänskligheten står inför och som vill möta dem med aktiv politik som gör skillnad i människors vardag. Vår övertygelse är att olikheter berikar och att mångfald, jämlikhet och jämställdhet är grundläggande för ett rättvist samhälle. Tillsammans kan vi skapa framtidstro och livskvalitet. Det är också viktigt att synliggöra att det nuvarande tillväxtperspektivet inte är förenligt med ett hållbart samhälle.

Samhället är något människor skapar tillsammans. Politiken är nyckeln till förändring och måste visa vägen till ett hållbart samhälle. Det finns många sätt att vara grön på. Vi förenas av den gemensamma uppgiften att forma vårt samhälle för en ny tid. Vi välkomnar alla som vill vara med i detta arbete.

2. REGION SKÅNE

Miljöpartiet vill att alla människor ska kunna leva i Skåne under jämlika, rättvisa och öppna förhållande. Alla människor, oavsett bakgrund, ska kunna hitta sin plats och sitt sammanhang i vår region och alla ska ges möjlighet att bidra och vara en del av vårt gemensamma samhälle. Region Skånes verksamhet spänner över hela det geografiska området Skåne och ansvarar för bl a vård och hälsa, kollektivtrafik, kultur, regional utveckling och miljö- och klimatfrågor. Genom kontakter och samarbeten med kommunerna i Skåne så skapar vi en gemensam plattform för Skånes hållbara utveckling

2.1 Ett öppet Skåne för alla

Miljöpartiet vill att hela Skåne ska leva, såväl stad som landsbygd. Skåne ska knytas samman genom satsningar på kollektivtrafik och arbetsmarknad men också på kultur och natur. Den regionala utvecklingsstrategin - "Det öppna Skåne 2030", ska genomsyra alla beslut och alla verksamheter i Region Skåne.

Miljöpartiet vill öka det regionala självstyret och vill särskilt fokusera på vikten av samordning och samarbete för regional utveckling. För att stödja en hållbar regional utveckling behöver vi ta fram nya mått på regionens utveckling. Idag mäts Skånes utveckling främst i traditionella ekonomiska mått. Miljöpartiet vill att Region Skåne stödjer de nationella välfärdsmåten ("Nya mått på välfärd") och kompletterar den nuvarande och traditionella ekonomiska styrningen. Region Skåne bör vara i framkant med dessa alternativa mått för välfärd och bör utifrån folkhälsoperspektiv särskilt fokusera på de mått som speglar unga och kvinnors mående och livskvalité.

Miljöpartiet vill att Region Skåne ska gå före i miljöfrågor även om dessa hanteras av riksdagen. Vi vill också att Region Skåne ska ta ett ökat ansvar för vissa arbetsmarknadsfrågor. En av Skånes största utmaningar är den höga arbetslösheten i allmänhet, och ungdomsarbetslösheten i synnerhet. En regional arbetsmarknadspolitik kan ta sin utgångspunkt i Skånes fördelar; en ung befolkning, närheten till kontinenten och en livsmiljö i världsklass. Vi ska formulera en arbetsmarknadspolitik där vi kan stimulera snabba strukturomvandlingar inom de flesta områden, till exempel inom hälso- och sjukvård, IT, kultur, besöksnäring samt infrastruktur.

Med en regional arbetsmarknadspolitik blir det lättare och mindre kostsamt att prova olika stimulansåtgärder för snabba omställningar mellan olika samhällssektorer. Det blir även lättare att samarbeta med det regionala näringslivet som kan få snabbare utdelning på regionalt riskkapital.

Region Skåne ska fortsätta driva på i internationella samarbeten som på olika sätt kan gynna regionen och skåningarna. Greater Copenhagen & Skåne Committee är exempel på samarbeten som syftar till att göra Öresundsregionen internationellt känd som tillväxtområde med mål att attrahera internationella satsningar som gynnar klimatneutral tillväxt och sysselsättning i regionen. Öppenheten inom Greater Copenhagen måste bli större och arbetet måste fortsättningsvis ha större fokus på att Öresundsregionen skall vara den första fossilfria regionen i Europa.

Skåne är en del av den europeiska kontinenten och ska vara en knutpunkt utifrån sin strategiska geografiska position. Såväl nationella som internationella infrastruktursatsningar för spårbunden trafik kan stärka detta ytterligare.

Miljöpartiet stödjer en fortsatt kunskapsutveckling inom vården, att den högspecialiserade vården fortsatt koncentreras och att den nära vården och primärvården utvecklas inom Region Skåne.

Miljöpartiet ska verka för ett utökat regionalt självstyre avseende exempelvis arbetsmarknadspolitik och skattebaser. För att skapa ökade förutsättningar för att flytta ner makt från statlig till regional nivå ser vi dock att dagens regioner måste bli större.

2.2 Region Skånes ekonomi

Miljöpartiet vill införa ett regionalt skånskt klimatpolitiskt ramverk, som är lika bindande som de ekonomiska ramverken och som bl a mäter Skånes miljömässiga fotavtryck. Utsläppsmål ska fastställas motsvarande en ekonomisk budget och faktiska utsläpp redovisas parallellt med ekonomiska uppföljningar. Målet är att senast 2045 nå nettonollutsläpp av växthusgaser inom Region Skåne.

2.2.1 Budget i balans

Region Skåne ska ha en budget i balans med överskott. Motsatsen innebär att vi överlämnar en skuld till kommande generationer. Miljöpartiets utgångspunkt är att vi som använder välfärden idag ska betala för den nu. Årlig avsättning för att klara framtida pensioner och byggnationer ska göras. Skattesatsens storlek kan inte vara helig om välfärden ska tryggas. Det är också väsentligt att Region Skåne genom dialog med invånarna tydliggör det offentliga åtagandet och vårdens prioriteringar.

Ekonomi betyder hushållning med resurserna. Det är endast om ekologi, ekonomi och sociala villkor hålls samman som långsiktigt hållbar hushållning kan bli verklighet. Långsiktighet och hållbarhet i ekonomin är nödvändig. Därför ska nuvarande ekonomiska mätinstrument kompletteras med nya välfärdsåtgärder för att analysera tillväxt i regionen.

Region Skånes ekonomi måste vara långsiktigt hållbar för att garantera en högklassig och lättillgänglig sjukvård och för att trygga patientsäkerheten. En hållbar ekonomi lägger också grunden för att ge personalen goda arbetsvillkor och arbetsro. Region Skåne ska inrätta en intern instans vars uppgift är att granska avdelningar och verksamheter som har svårt att följa sin budget. Enheten ska genom analyser, processgranskning, kunskap och samarbete hjälpa avdelningar/verksamheter med hög kostnadsutveckling att begränsa densamma. Region Skåne måste identifiera om det finns verksamheter eller aktiviteter som "blöder" pengar och i så fall vidta åtgärder och erbjuda stöd för att få stopp på det. Verksamheter som inte håller sin budget kan inte, och ska inte, enbart tillföras nya resurser.

2.3 Grön regional växling

Vi vill införa avgifter för den tunga trafiken på vägarna i Skåne. Det är nödvändigt att föra över lastbilstransporterna till järnväg och sjöfart. Detta hindras bland annat av att det är avgiftsfritt att köra godstransporter på vägarna medan den som

transporterar gods på järnväg betalar höga banavgifter. Avgifterna som tas ut på den tunga trafiken i Skåne ska stanna i Skåne och användas för att stärka det kollektiva resandet bland annat genom utbyggt järnvägsnät. Vi vill säkra att det finns ekonomiska förutsättningar för att bedriva en god regional service i hela Skåne. För framtiden finns det därför anledning att ha fler regionala skattebaser.

Att större orter utvecklas är positivt även för mindre orter. Vi vill att Skånes delar - väst och öst, nord och syd - binds samman på ett bättre sätt. Det förutsätter dock avsevärt förbättrad kollektivtrafik, så att den ekonomiska utvecklingen i de större städerna kommer hela Skåne till del. Miljöpartiet vill ha en bred, partiöverskridande uppgörelse om hur framtidens kollektivtrafik ska se ut. De omfattande investeringar och övergripande prioriteringar som ska göras kräver långsiktighet och stabilitet och inte riskera att slås omkull efter varje maktskifte eller budget. En god skånsk utveckling kräver att hela Skåne lever. En utvecklad, tillgänglig och robust kollektivtrafik kräver breda uppgörelser.

Miljöpartiet anser att det måste ges möjlighet för de som bor och verkar på mindre orter och på landsbygden att göra hållbara val. Landsbygden är nödvändig för ett hållbart Skåne och måste ges bättre förutsättningar att vara med i den gröna omställning som vi behöver. Hållbar matproduktion och förnybar energi kräver kompetens och arbetskraft på landsbygden. Förutsättningarna för företagande inom andra branscher på landsbygden måste också öka. Då krävs bostäder, bredband och hållbara resmöjligheter men också en bibehållen samhällsservice i övrigt för att Skåne ska kunna utvecklas.

2.4 Fastigheter och underhåll

Region Skåne äger ett stort antal fastigheter där regionen har verksamhet. Dessa fastigheter utgör en tillgång som regionen måste hantera på bästa sätt. Vi vill att våra fastigheter underhålls så att livslängden och värdet ökar. Därför vill vi öka fastighetsunderhållet, göra energieffektiviseringar och genomföra hållbara miljöinvesteringar som sänker kostnader för el och värme. Det är också nödvändigt att kommande byggnationer av vårdenheter i Region Skåne görs med miljövänliga och hållbara material. Byggnationen ska vara anpassad till morgondagens vård och byggd utifrån ett hälsofrämjande perspektiv med möjlighet till grön rehabilitering.

Under kommande mandatperiod är det aktuellt att utreda förutsättningarna för gemensamt finansierade vårdplatser mellan de skånska kommunerna och Region Skåne.

2.5 Höga krav vid upphandling

All offentligt finansierad välfärd oavsett utförare ska hålla hög kvalitet. Det är viktigt att offentlig verksamhet är förebild när det gäller vilka krav som ställs vid upphandlingar. Miljöpartiet vill att hänsyn till sociala, jämställda och miljömässiga aspekter ska vara krav vid upphandling inom Region Skåne. Här ser vi en stor potential och möjlig effekt om Region Skåne och de skånska kommunerna samverkar mer i frågor om upphandling. Miljöpartiet menar att Region Skåne ska vara en förebild för de entreprenörer som driver verksamhet som upphandlas. Vi vill att Region Skånes policy för offentlig upphandling skärps så att alla upphandlingar ställer höga krav på sociala faktorer, miljö, lika rätt, livscykelanalys och

ekosystemtjänster. Hänsyn till sociala villkor, som till exempel anställning av ungdomar och personer med funktionsvariation, ska vara krav vid upphandling. Miljöpartiet vill förebygga diskriminering hos Region Skånes underleverantörer och vill därför införa antidiskrimineringsklausul vid offentlig upphandling. Vidare tycker Miljöpartiet att Region Skåne ska vara ledande i att handla upp innovationer för att åstadkomma ett grönt samhällsbygge och en patientcentrerad och hälsofrämjande vård.

Upphandling av funktioner istället för produkter ska vara ett vanligt inslag i Region Skånes upphandlingsportfölj. Regionen ska förbättra sin förmåga att följa upp och utvärdera sina leverantörer och deras leveranser i enlighet med kvalitetsledningssystemet.

Miljöpartiet vill att Region Skåne driver på för att Skåne ska bli den första Fair Trade-regionen i landet.

2.6 Demokrati

Demokrati handlar om rätten och möjligheten att påverka den samtid vi lever i. Det handlar också om alla människors lika värde, om rätten att uttrycka sin åsikt och påverka samhället man lever i. Region Skåne ska vara en öppen organisation, som är villig att lära av medborgarna, och koppla detta till den politiska beslutsprocessen. Miljöpartiet vill att skåningarna ska få fler och bättre möjligheter till inflytande och delaktighet mellan valen. Vi vill också att Region Skåne är öppet och framåt för att hitta olika digitala möjligheter för demokrati och inflytande.

2.6.1 Förbättra dialogen med medborgarna

Miljöpartiet vill att dialogen med medborgarna förbättras för att öka inflytandet på politiken och regionens verksamheter. Det är avgörande att alla invånare i Skåne får samma chans att ta del av regionens utbud och service. En öppen dialog med medborgarna är en grundförutsättning och ekonomiska resurser ett måste för att kunna utveckla det demokratiska uppdraget. Det ska vara enkelt för alla att ta del av information, lämna synpunkter och förslag. Det ska göras enklare för medborgarna att träffa sina politiker, att framföra sina åsikter och bli lyssnade till. Särskilt fokus bör vara i områden med lågt valdeltagande. Det kan exempelvis ske genom satsningar på att stärka kunskapen om demokratin, stimulera det politiska intresset och öka valdeltagandet bland unga och utrikes födda. Miljöpartiet vill att Region Skåne inför valet 2022 ansöker om att bli försöksregion för sänkt rösträttsålder vid kommande regionval samt årligen arrangerar ett regionalt ungdomsting

Miljöpartiet vill att Region Skånes nämndsammanträden ska vara öppna för allmänheten samt att det ges möjlighet för medborgarna att på ett enkelt sätt lämna e-förslag. Arbetet med medborgardialog ska fortsätta i förbättrad form.

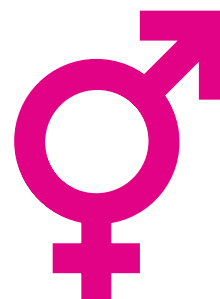
Regionfullmäktige ska införa allmänhetens frågestund. Vi vill också att partierna regionalt redovisar eventuella ekonomiska stöd som getts till partiernas regionala avdelningar samt att alla partier i regionfullmäktige ska granskas av extern revisor. Heltidsarvoderade politiker och presidialer skall redogöra för sina aktieinnehav och styrelseuppdrag. Det ska införas en sex månaders karens efter uppdrag som regionråd/gruppledare i likhet med de karensregler som gäller för statsråd.

2.6.2 Idéburen sektor

Idéburen sektor är samhällets tredje ben och bör ges utrymme och möjlighet att spela en allt viktigare roll i Region Skåne. Miljöpartiet vill att förutsättningarna förbättras för idéburna organisationer att vara likvärdig aktör inom regionens verksamhet. Vi ser gärna att idéburna organisationer driver verksamheter inom Region Skåne och vill stärka deras möjligheter att lägga anbud vid upphandlingar. Arbete med IOP (idéburet offentligt partnerskap) bör utvecklas och användas än mer inom områden och verksamheter där det är lämpligt och önskvärt. Miljöpartiet vill att idéburen sektor värderas och behandlas som en viktig skola och inspiratör för det demokratiska systemet. De idéburna organisationerna är en viktig plattform; genom kunskap och lärande inspireras medborgare och medlemmar till delaktighet, påverkan och allas lika rätt. Region Skåne bör bli än bättre på att samverka och samarbeta med den idéburna sektorn i Skåne för att öka valdeltagande och underlätta medborgardialog.

2.7 Jämlikhet

Demokrati och mänskliga fri- och rättigheter går hand i hand. De mänskliga rättigheterna bygger på allas lika värde oavsett kön, ålder eller inkomst. Ett mer jämställt och jämlikt Skåne ökar alla skåningars frihet och bidrar till samhällets utveckling.

2.7.1 Allas lika värde

Miljöpartiet vill att alla invånare i regionen har samma möjlighet att ta del av Region Skånes utbud och service. Vi menar att brister i tillgänglighet är diskriminerande eftersom otillgänglighet hindrar människor att ta del av det demokratiska arbetet. En funktionsvariation, oavsett om den är fysisk eller psykisk, får inte hindra en människa att delta i samhället.

Miljöpartiet vill att regionens samtliga verksamheter ska utgå från FN:s och Europarådets alla konventioner som Sverige har skrivit under. Detta med särskild betoning på barnkonventionen och flyktingkonventionen. Miljöpartiet vill att situationen för asylsökande och papperslösa i Skåne ska förbättras och att papperslösa ska ha rätt till planerad vård.

Barnkonventionen ska bli lag och Region Skåne ska vara i framkant när det gäller att efterleva barnkonventionen. Aktiviteter, verksamheter och organisationer som arbetar för barns rättigheter ska framhållas i regionen. Region Skåne bör arbeta fram stödfunktioner för att fler ska efterleva barnkonventionen, utveckla utvärderingssystem för att kartlägga efterlevnadsgraden samt upprätta stödsystem där brister uppdagas.

2.7.2 Sexualitet och könsidentitet

Sverige och Skåne har kommit långt i frågor som rör sexualitet och könsidentitet, men vi har fortfarande långt kvar till ett helt öppet samhälle. Miljöpartiet vill att Region Skåne höjer sin kompetens i HBTQ-frågor samt tar fram rutiner och policy för att bemöta alla människor jämlikt och likvärdigt. Medvetenhet och kunskap är viktigt i alla verksamheter, men framför allt inom sjukvården där personalen ofta möter

människor som befinner sig i utsatta situationer. Kunskap hos sjukvårdspersonal ska säkerställa ett icke heteronormativt bemötande och en icke heteronormativ behandling. Tillgänglighet till ungdomsmottagningar måste öka för alla ungdomar i Skåne. Ett särskilt fokus för ungdomsmottagningarna bör vara nyanlända ungdomar, både asylsökande och ungdomar med uppehållstillstånd. Det ger en möjlighet att fånga upp psykisk ohälsa men kan också skapa en mer naturlig ingång till att prata om sexualitet, och varje människas rätt till sin egen kropp.

HBTQ-certifieringen av vårdens alla inrättningar ska fortsätta. Region Skåne ska ha mottagningar för sexuell hälsa i alla delar av Skåne. Bemötande av transpersoner behöver förbättras och vårdköerna för transsexuella minska.

2.8 Trygghet

Den omedelbara och nära tryggheten som vi behöver i vardagen är väsentlig för att ett samhälle ska fungera och hålla ihop. Trygghet kan innebära allt från avsaknad av våld i sin närhet i hemmet till tryggheten att ha ett jobb att gå till, att ha tillgång till rent vatten i kranen, eller tillgång till vård.

Miljöpartiets främsta ansvar i Region Skåne är att vård och kollektivtrafiken klarar sina uppdrag. Trygghet grundas i en tillit till att välfärdsstaten är rättvis, säker och levererar den verksamhet som utlovas. Samtidigt måste vi göra allt i vår makt för att öka tryggheten för de socioekonomiskt svagaste i samhället och för att antalet personer som utsätts för våld i hemmet ska minska. Arbetet mot extremism på alla nivåer måste fortsätta. Vi ser ett behov att stärka arbetet kring hot och våld av såväl blåljuspersonal som vårdpersonal inom Region Skåne. Det krävs ett mer förebyggande arbete kring att minska hot och våld gentemot dessa yrkesgrupper.

2.9 Regionen som arbetsgivare

Vi blir hela tiden fler medborgare i Skåne, vilket innebär att framtidens vårdbehov kommer att öka och därmed även antalet personer som arbetar inom vården. Vården i Skåne ska vara en vård byggd på kunskap och för det behövs anställda med olika specialkompetenser. Vår vision är att all vård ska vara trygg både för den som vårdas och för den som utför vården. Miljöpartiet menar att det också måste finnas tid för reflektion. Vårdpersonal ska inte digna under administrativa uppgifter utan ha tid till mer patientnära arbete. Miljöpartiet vill att Region Skåne strävar mot att all personal ska vara tillsvidareanställd.

De anställda ska ges ökade möjligheter till inflytande och medbestämmande vid till exempel omorganisationer. Det ska finnas en aktiv dialog mellan Region Skåne som arbetsgivare och den anställde och anställda inom vården ska ha en möjlighet att påverka sin arbetssituation. Region Skåne ska jobba för att förbättra status för sjuksköterskeprofessionen samt ge sjuksköterskor ansvar för kvalificerade bedömningar av patientens omvårdnadsbehov och gehör för de omvårdnadsinterventioner de föreslår. Vi vill att undersköterskans roll och kunskapsnivå ska utvecklas. Miljöpartiet vill också stärka ledarskapet inom vården och i synnerhet mellanchefernas arbetssituation. Vi vill möjliggöra och underlätta klimatsmart resande för anställda i Region Skåne. Möjlighet till fysisk aktivitet på arbetstid ska erbjudas när det är möjligt.

2.9.1 Lika lön

Inom Region Skåne finns många yrken som av tradition är kvinnodominerade, vilket ofta innebär jobb med lägre lön än motsvarande mansdominerade yrken. Även inom samma och likvärdiga yrken har kvinnor lägre lön än män. Miljöpartiet menar att Region Skåne måste bryta den könsuppdelade arbetsmarknaden. Det handlar om lika lön, rimliga arbetsvillkor, trygga anställningsformer samt rätten till heltidsarbete. Miljöpartiet vill att regionen i sin roll som arbetsgivare säkerställer att män och kvinnor med likvärdiga arbetsuppgifter, erfarenheter eller utbildning erhåller lika lön.

2.9.2 Utbildning ska löna sig

Trygga arbetsplatser och trygg vård handlar om att den som arbetar i vården har den utbildning som krävs. Miljöpartiets mål är att alla vårdanställda som vill fortbilda eller vidareutbilda sig ska uppmuntras att göra det. Vi lever i en föränderlig värld som påverkas av ny forskning och nya idéer som kan underlätta i vården. Det finns bland annat ett stort behov av sjuksköterskor med vidareutbildning. Miljöpartiet vill att den som utbildar sig till specialistsjuksköterska ska få betald utbildning och höjd lön. Vi vill också att det ska finnas möjlighet att få specialistutbildning för andra yrkesgrupper så som paramedicinare. Landstingen bör ta fram ett gemensamt regelverk för utbildningsförmåner som ges vid fortbildning, dessa bör likna modellen för Vårdförbundets AST-tjänster. Region Skåne måste i samverkan med andra medverka till fler utbildningsplatser för alla grupper inom vård och omsorg. Det är också viktigt att tillåta lokala och verksamhetsanpassade scheman för alla grupper inom vården, detta samtidigt som man även i högre grad schemalägger läkare och deras jourer.

2.9.3 Samma chanser

Det är viktigt att alla som söker jobb bedöms likvärdigt oavsett bakgrund. Den sökande ska i anställningsförfarandet bedömas med avseende på utbildning, färdigheter och erfarenhet.

Allt fler människor i Skåne har ett annat modersmål än svenska och det kan innebära en del språkliga eller kulturella svårigheter i kontakt med vården, särskilt i en stressig vårdsituation. Samtidigt finns många skåningar i och utanför vården som har kunskap om andra kulturer, har ett annat modersmål än svenska eller talar flera främmande språk. Vi måste ta vara på den kompetensen och räkna dessa kunskaper som en merit vid anställning. Region Skåne bör verka för att nyligen invandrad utländsk arbetskraft bättre tas tillvara inom vården.

Miljöpartiet vill att Region Skåne i större utsträckning räknar med äldre som en arbetskraft på arbetsmarknaden. Vi har idag flera bristyrken där äldre behövs i samhället och på arbetsmarknaden.

3. FOLKHÄLSA OCH FRISKVÅRD

Folkhälsa handlar om allt från val och vanor i vår vardag till yttre miljö och de demokratiska rättigheterna i samhället. Känsla av sammanhang och att kunna påverka sin situation är viktigt för alla. Målet med Region Skånes folkhälsoarbete ska vara att skapa förutsättningar för en bra hälsa på lika villkor för alla och ett samhälle där alla behövs. Miljöpartiet vill satsa långsiktigt på folkhälsa med fokus på människors livsvillkor.

3.1 Barn och unga

Barn och ungas hälsa måste prioriteras i Region Skånes folkhälsoarbete. Mödra- och barnavårdcentraler är viktiga för att ge barn en bra start i livet genom att förmedla kunskap om betydelsen av sambandet mellan mat, fysisk aktivitet och hälsa.

Det behövs en större beredskap i vården för att förebygga självskaadebeteende och självmord. Skyddsnetet och samarbetet mellan vården och olika myndigheter behöver förstärkas och utvecklas. Skolhälsovården spelar här en avgörande roll i att tidigt uppmärksamma och förebygga ohälsa. Skolhälsovården ska organiseras så att elevens behov alltid är i centrum. Detta kräver god samverkan mellan olika verksamheter så som skola, sjukvård, socialtjänst och psykiatri.

Miljöpartiet vill att alla som arbetar med barn i Region Skåne ska genomgå utbildning i hur man upptäcker barn som far illa och hur man då ska agera. Vi vill fortsätta att bygga ut familjecentraler i Skåne för att få en samlad ingång till kommunens och regionens verksamheter för barn. Vi vill bygga upp ett regionalt utbildningsstöd för vårdnadshavare.

Den psykiska ohälsan ökar hos unga i Skåne. Det behövs ett mer samlat arbete som har som mål att minska den psykiska ohälsan bland unga. Särskilt utmärkande är grupperna unga tjejer och transpersoner. Vi behöver utmana rådande normer och attityder, och synliggöra hur ojämställdhet och ojämlikhet skapas. Vi ska skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

3.2 Folkhälsa med fokus på människors livsvillkor

Miljöpartiet anser att Region Skåne måste satsa mer på förebyggande och hälsofrämjande vård för alla grupper i samhället. En god och jämlik hälsa är en förutsättning för en hållbar samhällsutveckling i stort. Det handlar om livskvalitet, ökad delaktighet och minskat utanförskap. Det är av största vikt att utveckla det förebyggande hälsoarbetet och investera i människors hälsa i ett tidigt skede. Vi behöver komma till rätta med uppfattningen om att vård bara handlar om sjukdom och inte om orsaken till varför vi blir sjuka. Det finns ett klart samband mellan miljön vi lever i, maten vi äter, hur vi lever och hur vi mår. Anställda inom vården ska ges möjlighet att få fördjupade kunskaper om livsstilens påverkan på hälsan. Folkhälsoarbetet ska genomsyra hela Region Skånes arbete.

Stora delar av Skånes befolkning mår bra och lever allt längre, men samtidigt begränsas många människors liv av ohälsa och utanförskap och klyftorna ökar.

Dagens ökande segregation och ekonomiska klyftor måste systematiskt motverkas på regional nivå. Region Skåne ska ta fram epidemiologiskt underlag i samverkan med Folkhälsomyndighetens Hälsa på Lika Villkor (HLV) för att jämföra data med riket samt identifiera framtida regionala insatser.

Miljöpartiet vill att minst en procent av Region Skånes samlade vårdkostnad går till det förebyggande folkhälsoarbetet. Ett särskilt fokus ska läggas på ungdomars och kvinnors psykiska hälsa samt tillgång till ungdomsmottagningar och vård vid kvinnoklinikerna.

Transportsektorns påverkan på folkhälsan genom olyckor, luftföroreningar och buller, liksom risker som resultat av klimatförändringar såsom hetta och vattenkvalitet påverkas av infrastrukturplanering och kollektivtrafik som Region Skåne har direkt ansvar för.

3.3 Idrottsrörelsen och den idéburna sektorn

Idrottsrörelsen i Skåne är en viktig samarbetspartner och aktör för ökad fysisk aktivitet bland skåningarna. Idrotten erbjuder aktivitet och rörelse under organiserade, trygga och ledarledda former vilket starkt bidrar till en bättre folkhälsa, särskilt bland barn och ungdomar. Ett väl fungerande samarbete med idrottsrörelsen är viktigt för att öka det lustfyllda idrottandet på en allmän nivå och förhindra utslagning, för tidiga elitsatsningar och idrottsskador hos unga. Vid sidan om stöd för och dialog med den organiserade skånska idrottsrörelsen ska Region Skåne också verka för att bättre uppmärksamma nya former av fysisk aktivitet och rörelse. Många barn, ungdomar och vuxna ägnar sig åt aktiviteter och rörelse utanför idrottsföreningar. Miljöpartiet ser positivt på alla former av berikande hälsofrämjande fysisk aktivitet. För att uppmuntra att så många som möjligt aktiverar sig vill vi därför stärka Region Skånes stöd till nya former för idrott och fritid.

För att skapa lika förutsättningar för alla att utöva idrott så vill Miljöpartiet fortsätta att utveckla det idrottspolitiska programmet, som bland annat uppmuntrar till aktivitet, friskvård och integration. Region Skåne bör stödja gränsöverskridande samarbetsprojekt inom kultur- och idrottsområdet. I förlängningen kan det leda till positiva gemensamma upplevelser, stärkt identitet och motverka utanförskap. Miljöpartiet vill verka för en jämställd idrott där stöd och resurser fördelas jämnt mellan könen.

De idéburna organisationerna i Skåne står för en betydelsefull del av demokratin och utgör en viktig del av en hållbar samhällsutveckling. Vi ska stärka och utveckla samverkan med den idéburna sektorn för att bidra till en ökad och mer jämlik hälsa i befolkningen. Exempelvis genom långsiktiga satsningar som IOP (idéburet offentligt partnerskap) och olika samverkansprojekt för att skapa en socialt hållbar utveckling i regionen.

3.4 Förebygga beroende

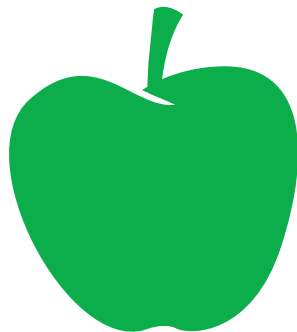
I Sverige har vi satt upp nationella mål för att motverka att människor hamnar i negativa beteendemönster. Miljöpartiet menar att Region Skåne måste bli ännu bättre på att konsekvent arbeta mot dessa mål. Region Skåne ska samverka i olika

nätverk för att förhindra att människor hamnar i olika beroendeframkallande beteenden. Regionen ska arbeta tillsammans med polis, skola, vårdcentraler, socialförvaltningar och föreningsliv för att informera om riskerna och förebygga användandet av narkotika, alkohol, tobak och dopningspreparat. Region Skåne ska arbeta för att tobak inte exponeras i de skånska butikerna.

Region Skåne ska stimulera hälsofrämjande levnadsvanor så som att arbeta tobaksförebyggande och bidra till förverkligandet av satsningen Tobacco Endgame 2025. Vi ska bidra till utvecklingen av en mer hälsofrämjande samhällsplanering.

3.5 Social investeringsfond

Miljöpartiet vill återinföra den sociala investeringsfonden som ska drivas av Region Skåne och hantera medel för preventiva och rehabiliterande åtgärder. Vi vill att fonden tydligt inriktas mot att förbättra barns och ungas hälsa och livskvalitet. Det ska vara möjligt för föreningar att söka medel ur fonden i syfte att stärka den idéburna sektorn. Region Skåne ska ta initiativ till fonden men fonden ska vara öppen för andra aktörer att engagera sig i och bidra till, t ex kommuner eller företag.

4. HÄLSA OCH SJUKVÅRD

Hälso- och sjukvårdens huvuduppgift är att främja en god hälsa, ge bra och likvärdig vård samt skapa goda livsmiljöer. Patienten ska stå i centrum för vården. Den moderna hälso- och sjukvården ska vara klimatsmart som en del i en långsiktigt hållbar framtid. En fortsatt utveckling av medborgarmakt, inflytande och valfrihet är viktig.

4.1 Jämlik och jämställd vård

Miljöpartiet vill att Region Skåne utvecklar sitt arbete för att främja jämställdhet och jämlikhet inom sjukvården. Ett led i detta är att kontinuerligt fortbilda personal i jämlikhet- och jämställdhetsfrågor. Vi har idag kunskap om att människor blir olika bemötta och får olika behandling beroende på andra faktorer än deras vårdbehov, exempelvis på grund av kön. Bemötandet av transpersoner behöver förbättras.

Grön politik för ökad jämlik hälsa handlar om att forma samhället så att det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet prioriteras upp. Det är långt ifrån bara sjukvårdens ansvar. För att nå en mer jämlik och bättre hälsa är det nödvändigt att ha ett aktivt hälsoarbete på såväl strukturell som på individuell nivå. Det är också viktigt att belysa jämställdhetsaspekten när det gäller anhörigvård och utveckling av anhörigstödet.

Miljöpartiet vill att såväl asylsökande som papperslösa ska ha samma rätt till planerad vård som andra boende i Skåne.

4.1.1 Patienten i centrum

Miljöpartiet vill ta tillvara det friska hos alla. Ett hälsofrämjande perspektiv är utgångspunkten för allt folkhälsoarbete. Mötet mellan vårdens personal och patienten måste stärkas. Dessa möten har stor betydelse för hur man som patient ser på vården såväl som hur man tar till sig ordinationer som ges vid mötet. Det är viktigt att man som patient känner att personalen är närvarande. Dialogen mellan sjukvården och patienten skall utgå från den enskildes synsätt.

Anhöriga behöver få vara en del i vårdens utformning och ibland behöver de också eget stöd för att komma vidare. Vi ser ett behov att utveckla anhörigstödet inom hela vård- och omsorgssektorn samt se över möjlighet till en regional anhörigpeng.

4.1.2 Hälsa för äldre

Som äldre har var och en rätt att känna sig trygg och få den hjälp som behövs. Vården ska se och behandla hela människan och inte bara fokusera på symtom. Sjukvården blir i vissa fall ett socialt nätverk för den som blivit ofrivilligt ensam och därför krävs det tydligare riktlinjer för tolkning av samarbetsavtal mellan kommuner och Region Skåne. Antalet läkare med särskild kunskap kring åldrandets sjukdomar såväl som den friska ålderdomen, måste öka. Region Skåne ska också fortsätta utveckla äldrevårdscentraler.

En bidragande orsak till att äldre människor behöver vård är fallolyckor, ofta i den egna bostaden. Sjukvården bör ges möjlighet att erbjuda alla äldre ett hembesök och

informera om hur de kan undvika fallolyckor. Vid hembesöket ska också enklare genomgång av läkemedel kunna ske samt råd om fysisk aktivitet.

Utifrån ett regionalt perspektiv krävs också en översyn av antalet vårdplatser mot bakgrund av att det idag finns problem med överbeläggningar.

4.1.3 Folksjukdomar

Miljöpartiet menar att speciella satsningar måste göras på de så kallade folksjukdomarna såsom KOL, fetma, diabetes och psykisk ohälsa. Förutom ökade insatser på forskning och behandling, måste även det förebyggande arbetet stärkas med informationskampanjer, uppsökande verksamhet och samarbete med föreningar och arbetsgivare.

4.1.4 Sexualitet

Miljöpartiet menar att det krävs en utbyggnad av verksamheter kopplade till sexuell hälsa i hela Region Skåne. Alla ska ha lika tillgång till ungdomsmottagningar, andrologiska, gynekologiska och urologiska hälsokontroller samt klimakterierådgivning. Region Skåne bör samarbeta med föreningar och skolan om uppsökande verksamhet. Målet med verksamheten bör vara samtal om kroppen, lust och njutning, ömsesidighet, olika sexuella praktiker, samhällets syn på sex samt sexuell integritet. Detta är av stor vikt för att ungdomar ska få möjlighet att reflektera över och analysera normer och värderingar kring sexualitet och samlevnad. Det kan även underlätta identifiering av den egna sexualiteten och dess uttryck.

4.1.5 Mödra- och förlossningsvård

För att säkra förlossningsvården i Skåne och höja kvalitén genom tidiga insatser måste Region Skåne fortsatt stärka helhetssynen och kontinuiteten i vården under graviditet, förlossning och eftervård. Barnmorskors genuina yrkeskunnande kring frisk graviditet och förlossning skall ges större utrymme och förutsättningar inom vården. Kvinnans hälsotillstånd och trygghet ska vara vägledande i val av vård. Utgångspunkten för vården som erbjuds ska vara kvinnas egna önskemål. Idag är tillgången till vård ojämnt fördelad. En trygg graviditet och en positiv förlossningsupplevelse påverkar barnet och mamman för resten av livet. Därför är det avgörande att kvinnan själv ges möjlighet att styra över förlossningen och vem/vilka som ska närvara vid förlossning. Familje-BB skall finnas vid alla sjukhus med förlossningsavdelning. Målet är att en barnmorska skall hantera en förlossning åt gången. Det krävs ett samlat arbete för att minska förlossningskomplikationer.

4.1.6 Våld i nära relationer

Våld i nära relationer omfattar fysiskt, psykiskt och sexuellt våld. För personer som är papperslösa medför våld i nära relationer en extra utsatthet. Vi menar att våld i nära relationer är sammankopplat med de maktstrukturer som finns i samhället. Det förekommer i alla samhällsklasser och i alla åldersgrupper. Miljöpartiet vill att Region Skåne tillsammans med kommunerna ska utarbeta en handlingsplan för att alla människor som utsatts för våld av någon närstående ska få ett bättre stöd när de söker vård.

4.1.7 Funktionsnedläggning

Region Skåne måste intensifiera sitt arbete med att tillgänglighetsanpassa sina lokaler. Habiliteringsverksamheten inom Region Skåne ska fortsatt vara fristående.

4.2 Barn- och ungdomshälsovård

Miljöpartiet vill investera i barn och ungdomar. Region Skånes verksamheter behöver ha bättre kunskaper om FN:s barnkonvention. Alla beslut som fattas och som på något sätt påverkar barn, ska genomsyras av ett barnperspektiv med utgångspunkt i barnkonventionen.

4.2.1 Familjecentraler

Miljöpartiet vill öka antalet familjecentraler. På familjecentralen arbetar öppna förskolan, mödravårdscentralen, barnavårdscentralen och socialtjänsten sida vid sida och tillsammans. På familjecentralen finns en unik möjlighet att skapa kontakt och förtroende med barn och föräldrar redan från barnets födsel. Barnavårdscentraler och familjecentraler ska aktivt arbeta med att tidigt upptäcka och informera om barnaga. Familjecentraler och barnavårdscentraler ska även informera om grunderna för psykisk och fysisk hälsa och vikten av att äta väl balanserad och näringsriktig mat. Miljöpartiet vill se en satsning på familjecentraler 2.0 där även den idéburna sektorn kan erbjuda verksamhet och aktiviteter.

4.2.2 Barn och ungas psykiska hälsa

Allt fler barn och unga känner sig stressade och oroliga. Det kan yttra sig på olika sätt och det är viktigt att Region Skåne har beredskap för detta. Miljöpartiet vill att alla som arbetar med barn och ungdomar ska ha kompetens att uppmärksamma de som har psykiska problem. Att barn och unga har en god psykisk hälsa är väsentligt för alla aspekter av livet; skolprestationer, fritid, familjerelationer, kamratrelationer, deras förmåga till kreativitet och för den fysiska hälsan. Psykisk hälsa är en samverkan mellan individens sårbarhet och hens relationer, prestationer, fysiska hälsa och livsomständigheter.

Behovet av specialiserad personal inom barnpsykiatri är stort och det är angeläget att Region Skåne ökar tillgängligheten till vården för de barn och föräldrar som är i behov av den. Familjeterapi kan här vara en viktig hjälp i det fortsatta arbetet eller behandlingen. Barn, unga och deras familjer bör erbjudas en bredd av behandlingar och insatser för att kunna matcha vars och ens unika förutsättningar.

Vi måste stärka förutsättningarna för återbesök inom barn- och ungdomspsykiatri. Miljöpartiet vill införa en tidsgräns om 30 dagar inom vilken återbesök ska erbjudas i de fall där det behövs. Tillgängligheten till BUP ska öka på både telefon och mottagning. Region Skåne ska åta sig uppdraget att stärka samverkan och kunskapsöverföringen med skolhälsovården. Arbetet med att minska antalet tvångsåtgärder inom psykiatri måste fortsätta. Inom barn- och ungdomspsykiatri vill vi ha som mål att antalet tvångsåtgärder senast 2020 skall vara närmare noll.

4.2.3 Ungdomsmottagningar

Alla ungdomar och unga vuxna ska ha tillgång till en bra ungdomsmottagning som har öppet när ungdomarna behöver det, tex på kvällar, helger och under hela

sommaren. Miljöpartiet arbetar för att mottagningarna ska bli mer aktiva i sitt uppsökande arbete på skolor och i andra miljöer där ungdomar vistas. Personalen på mottagningarna ska ha god kunskap och kompetens om sexualfrågor, olika kulturer, religioner, samt genus- och jämställdhetsfrågor. På ungdomsmottagningarna måste det även finnas en kurator.

Ungdomsmottagningarnas arbete med psykosocial hälsa ska utvecklas i samverkan med kommunerna. Miljöpartiet vill att samtliga ungdomsmottagningar i Skåne ska ha kompetens att ta emot ungdomar med psykiska problem eftersom ungdomsmottagningen ofta är den första vårdinstans som ungdomarna vänder sig till.

4.2.4 Studenthälsan

Allt för många studenter lider av ohälsa under sin studietid. Psykisk ohälsa, stress, ensamhet och hög alkoholkonsumtion har kopplingar till studiesituationen och studenters sociala mönster. Studenthälsan har ett särskilt ansvar för att uppmuntra och skapa förutsättningar för en hälsosam och aktiv livsstil. Studenthälsan ska arbeta med förebyggande och hälsofrämjande åtgärder som friskvård, stresshantering och upplysning, men bör även ge stöd och hjälp vid missbruksproblem eller psykisk ohälsa. Miljöpartiet vill att Region Skåne bygger ut samarbetet med studenthälsan och att denna stärks genom en ökad samverkan med primärvården.

4.2.5 Mottagningar för unga med beroende och missbruksproblem

Många ungdomar med beroende och missbruksproblem har ingen att prata med om sitt missbruk. Vill man sluta med sitt missbruk eller åtgärda sitt beroende är det svårt att få hjälp. Miljöpartiet vill därför att Region Skåne öppnar fler lättillgängliga mottagningar för ungdomar med beroende och missbruksproblem i områden där ungdomar befinner sig. Dessa mottagningar ska ha ett nära samarbete med kommunen. Vi vill också bygga ut mottagningar för unga vuxna med psykisk ohälsa.

4.2.6 Glasögon

Tillgång till glasögon är viktigt för alla barn som har behov av det. Miljöpartiet vill följa upp nuvarande glasögonreform samt se att även barn i åldern 0-7 år inkluderas och får en ersättning upp till 800 kr.

4.3 Trygghet i vården

All vård och alla möten i vården måste utgå från att alla människor har lika värde. Varken kön, ålder, ekonomi, sexuella läggning eller ursprung ska påverka vilken vård du får. Region Skånes egna vårdplatser kan inte minskas mer, utan behöver bli flera. Region Skånes ersättningsmodeller ska stimulera kvalitet samt utvärdera olika former för att driva verksamhet.

4.3.1 Samverkan kring vårdplatser

Miljöpartiet vill att Region Skåne och kommunerna ska förbättra samordningen av vårdplatser för äldre människor med ett omfattande vårdbehov. Äldre människor hamnar ofta mellan de två organisationerna och kan ibland omotiverat tvingas åka till sjukhuset eftersom de kommunala enheterna inte klarar av vården. Miljöpartiet

menar därför att Region Skåne och de skånska kommunerna gemensamt måste ta ett ansvar för dessa människor och erbjuda dem anpassade vårdplatser och en värdig vård, i enlighet med Hälso- och sjukvårdsavtalet.

4.3.2 Vårdlots

Miljöpartiet vill att Region Skåne inför ett system med vårdlotsar. En vårdlots ska ha till uppgift att ansvara för hela vårdprocessen och samordna besöken så att vårdbesök ordnas logiskt och verkningfullt. Detta förenklar vardagen avsevärt för patienter som har stor kontakt med vården och ett omfattande vårdbehov.

Mötet mellan patienten och vårdpersonalen betyder mycket för behandlingsresultatet. Framtidens möten inom vården kan ske på flera sätt, såväl fysiskt som via digitala kanaler. Samtliga alternativ för vårdmöte måste utvecklas med syftet att stärka bemötandet och kvaliteten inom den nära vården. Vi anser att det bör avsättas mer forskningsmedel för att utveckla bemötandet inom vården.

4.3.3 En fast läkarkontakt

Alla patienter som vill ha en fast läkarkontakt ska ha rätt till det. För att säkerställa kontinuitet och tillgänglighet till vården ska invånare kunna lista sig på en vårdcentral, ett vårdteam eller direkt hos en läkare. Vårdcentralerna bör ansvara för att koordinera den vård respektive patient har behov av. Det är speciellt viktigt när det gäller personer med kroniska sjukdomar. En fast läkarkontakt innebär en stor trygghet för många människor. Miljöpartiet vill att det i största möjliga mån ska gå att träffa sin ansvariga läkare vid alla besök och att ansvarig läkare ska kunna nås per telefon eller mail. Vid kontakt med andra läkare ska ansvarig läkare bli informerad om detta, efter samtycke från patienten. Ansvarig läkare ska också ha en helhetssyn på den samlade läkemedelslistan och säkerställa att olika mediciner inte krockar med varandra eller på annat sätt försämrar verkan. Miljöpartiet vill se en generell schemaläggning av läkare. Det är ett sätt för att skapa mer kontinuitet för patienten och motverka systemet med stafettläkare.

4.3.4 Vård i livets slutskede

Alla ska ha likvärdig tillgång till lindrande och omtänksam vård i livets slutskede, den så kallade palliativa vården. Vid vård i det egna hemmet ska patienten erbjudas god smärtlindring och hjälp av den avancerade mobila hemsjukvården (ASIH). Vi vill att den palliativa vården även ska kunna erbjuda goda kulturupplevelser i form av till exempel musik och konst. Djur ska användas mer brett inom vården, exempelvis inom palliativ vård eller rehabilitering.

Vid vård på Hospice ska lokalernas inredning ha en harmonisk färgsättning och inredning. Vid ombyggnad eller nybyggnation ska stor hänsyn tas till både den läkande miljön och den miljömässiga hållbarheten.

4.4 Primärvård

Primärvården är grunden i hälso- och sjukvården och ansvarar för huvuddelen av skåningarnas vardagliga vårdbehov. Denna vård ska vara lättillgänglig och finnas nära medborgaren. Invånarens egen valfrihet är och ska vara okränkbar och då är det viktigt med öppen data för att kunna följa kvalitén i verksamheten. Ersättningen ska stimulera dessa inriktningar.

Miljöpartiets bedömning är att primärvården är underfinansierad och att det behövs betydande ekonomiska tillskott under kommande mandatperiod. Kostnader som orsakas av eventuell onödig administration eller bristande IT-system måste lösas snarast. En framtida skatthöjning bör till stora delar tillfalla primärvården. Vi vill att primärvårdens procentuella andel av hälso- och sjukvårdens budget ska ligga på samma genomsnittliga nivå som övriga nordiska länder 2025.

Det bör i slutändan vara möjligt för Region Skåne att bestämma var man geografiskt ska få etablera sig. Individens egen valfrihet är och ska vara okränkbar och grundläggande för ökad personcentrerad vård. Miljöpartiet vill vidare att samarbetet mellan primärvården och kommunernas vård och omsorg ska stärkas i enlighet med hälso- och sjukvårdsavtalet.

Miljöpartiet vill stärka kvinnosjukvården i hela Skåne, med avsikt att förstärka förlossningsvården och amningsmottagningarna. Bemötandet och kunskapen om psykisk ohälsa måste förbättras på vårdcentralerna och barnavårdscentralerna.

Miljöpartiet vill att avgifterna till vårdcentralerna ska vara låga. Vi vill också helt ta bort avgifterna inom vården för personer över 85 år, då dessa inte sällan är en grupp som endast har allmän pension.

4.4.1 Snabb och enkel tillgång till vården

Miljöpartiet menar att det ska vara enkelt att nå sin vårdcentral och enkelt att få en tid. Vi vill att det ska vara lika enkelt att själv kunna beställa tid via nätet som att ringa. Genom att förenkla och göra det lätt att nå primärvården minskas belastningen på den övriga vården. Tillgången till primärvård ska vara god i hela Skåne. Målet skall vara att vårdcentralerna har ett dygnet runt-ansvar för de som har störst behov. Detta gör att den akuta sjukvården kan koncentrera sig på patienter som behöver omedelbar och intensiv hjälp. Vårdens resultat ska vara lättillgängliga så att den vårdsökande kan göra ett val av vårdcentral som bygger på resultat och kvalitet.

Den som söker vård ska inte behöva stå i kö. Den rikstäckande vårdgarantin säger att den som söker läkarvård ska få en läkartid inom sju dagar och att en behandling ska påbörjas senast inom tre månader. Miljöpartiet vill skärpa denna garanti inom Region Skåne. Den vårdsökande ska kunna nå sin vårdcentral och få tid samma dag. Max 60 dagar ska gå innan den vårdsökande får träffa en specialist och ytterligare max 60 dagar innan behandling getts, detta inräknat tiden för exempelvis röntgen.

4.4.2 Avancerad sjukvård i hemmet

Eftersom allt fler vårdas hemma måste vården i Region Skåne kompletteras med avancerade mobila team för vård i hemmet (ASIH). Miljöpartiet vill att ASIH byggs ut och utvecklas för att skapa större trygghet för patienten. Region Skåne måste säkerställa ett bättre läkarstöd till den kommunala hemsjukvården. Särskilt barn med

svåra sjukdomar ska kunna vårdas i hemmiljö i största möjliga mån. Kommungränser ska aldrig vara ett hinder. Miljöpartiet vill att Region Skåne snarast startar verksamhet med avancerade mobila team som åker hem till sjuka och äldre människor.

4.4.3 Specialistvård på vårdcentralen

Allmänläkaren är en specialistkompetens på vårdcentralen och en viktig resurs. Miljöpartiet vill stärka primärvården med fler specialistläkarkompetenser och bättre tillgång till specialistläkare. Barnläkare ska exempelvis kunna finnas ute på vårdcentraler regelbundet. Även ortopedier, hjärtläkare och lungläkare ska vid behov finnas på vårdcentralerna. Medborgare i Region Skåne ska även ha rätt att söka specialistvård i hela landet. Detta är viktigt inte minst för personer med sällsynta sjukdomar. Vi vill ha fler specialistutbildningar i allmänmedicin.

4.5 Psykisk hälsa

Förstärkning av psykiatrin är ett fokusområde inom Region Skåne. Miljöpartiet vill att den som behöver hjälp av den psykiatriska vården ska ha större möjligheter att själv välja alternativ och kunna påverka utformningen av sin vård. Den som är motiverad till behandling har ofta större möjligheter att må bättre och återhämta sig snabbare. Motivationen kan hänga ihop med hur mycket en person själv kan påverka vilken typ av vård och behandling hen vill ha. Det behövs även fler alternativ inom den psykiatriska vården.

Brukaranställningar ska införas och delaktighetsarbetet utvecklas i kombination med aktivt arbete kring attityder. Tydliga vårdplaner ska finnas för såväl personer som behöver psykiatrins stöd som för kommunernas verksamhet. Arbetet med brukarstyrd inläggning ska fortsätta inom hela psykiatrin

4.5.1 Nära och samlad behandling

Psykiatrisk behandling handlar inte bara om medicinering. Minst lika viktig är samtalsterapi i olika former och fysiskt inriktade behandlingar som en del i behandlingen. Även närheten till de ställen där behandling kan ges är viktig. Miljöpartiet vill att vårdcentralerna ska ta hand om en större del av den psykiatriska vården.

4.5.2 Kortare tid till utredning

Människor med symtom på neuropsykiatrisk funktionsnedsättning mår ofta mycket dåligt. De kan känna att de "inte är som andra", och kan till exempel ha problem med koncentration, motivation eller aggressivitet. De riskerar bli utstötta ur samhällsgemenskapen. Miljöpartiet vill att barn, ungdomar och vuxna med symtom på neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF) snabbare ska få en utredning för att eventuellt få en diagnos.

4.5.3 Stöd till anhöriga och fler personliga ombud

Miljöpartiet vill att anhörigstödet inom psykiatrin utvecklas. För de flesta är en bra relation till sina närmaste viktigt för tillfrisknandet. Det är angeläget att uppmärksamma och stödja hela familjen när en familjemedlem blir psykiskt sjuk.

Region Skåne bör medverka till gemensam ekonomisk lösning för fler personliga ombud.

Ohälsan inom gruppen psykiskt funktionsnedsatta är större än hos andra. Riktade hälsoundersökningar och läkemedelsgenomgångar ska göras för att stärka hälsan. Ökad samverkan med brukarföreningarna är nödvändig för att stärka delaktighet och hälsa. Region Skåne måste bygga ut verksamheten för personer med trauman.

4.5.4 Att förebygga självmord

Miljöpartiet har bidragit till införandet av en nollvision för självmord i Skåne. Region Skånes och kommunernas samarbete kring förebyggande arbete mot självmord måste förbättras för att vi ska kunna närma oss denna nollvision. Region Skånes förebyggande vård måste ha kunskap och redskap att i tid upptäcka den som går i självmordstankar. Hen måste snabbt få hjälp att må bättre och finna livet värt att leva. För att nå dit behövs ett utökat samarbete mellan Region Skåne, kommunerna och andra inblandade parter för att bli ledande i landet gällande suicidal prevention.

4.5.5 Tvångsmetoder

Miljöpartiet vill att användandet av tvångsmetoder inom psykiatri minskar. Forskning och erfarenheter visar att med ett bättre planerat arbetssätt kan olika former av tvång, såsom bältesläggning, reduceras. Miljöpartiet vill att personalen på de psykiatriska avdelningarna utbildas inom detta område. Det kan emellertid bli nödvändigt med tvångsvård för att förhindra människor att skada sig själv eller någon annan. Region Skåne ska inrätta en ny högspecialiserad enhet för personer med självskadebeteende. En person som av olika anledningar med tvång blivit omhändertagen för vård ska inte behöva betala patientavgift för sin vård.

4.6 Missbruksvård

I Skåne finns stora problem med missbruk av narkotika och andra droger. Missbruk är en beroendesjukdom och måste behandlas av vården. Det är viktigt att bemöta en människa som fallit offer för ett missbruk på ett värdigt och respektfullt sätt. Miljöpartiet vill att insatser sätts in tidigare vid all form av missbruk. Vi vill verka för skadereducerande insatser för missbrukare.

4.6.1 Narkotikamissbruk och sprutbyten

Narkotikaberoende kan leda till svåra psykiska tillstånd, exempelvis psykos. Missbruket av droger kostar samhället, de personer som drabbas och deras anhöriga stora resurser och mycket lidande.

Miljöpartiet vill bygga ut sprutbytesverksamheten till fler platser i Skåne. På mottagningarna för sprutbyten får vården kontakt med människor med drogproblem och kan då bland annat erbjuda vård samt motiverande samtal för den som vill sluta med sitt missbruk. Miljöpartiet vill att fler platser inom missbruksvården skapas så att vård- och avgiftningsplatser alltid ska kunna erbjudas. Vi menar även att det är viktigt att det finns särskilda platser för yngre personer med missbruksproblem. Det måste alltid finnas en behandlingsplan och bostad efter behandlingstiden.

Region Skåne ska vara drivande i skapandet av en skånsk vårdgaranti avseende missbruksvård. Vårdgarantin ska även inbegripa de skånska kommunernas behandlingsansvar.

Region Skåne ska verka för att inleda en försöksverksamhet under en begränsad tid i form av en mottagning med särskilt injektionsrum för intravenösa missbrukare i Skåne. Kravet för detta ska vara att det sker under hög medicinsk säkerhet och kompetens. Det ska även finnas tillgång till psykosociala stöd och resurser vid mottagningen.

4.6.2 Läkemedelsmissbruk

Missbruk av läkemedel är ett växande problem i hela landet, och Skåne är inget undantag. Läkemedelsberoende kan uppkomma vid användning av flera olika läkemedel, bland annat starka smärtstillande och ångestdämpande tabletter samt sömnmedel. Vården har ett stort ansvar för uppföljning av patienter med dessa typer av läkemedel för att minska risken för missbruk.

4.6.3 Alkoholmissbruk

Alkohol är en drog som skapar stora problem för både brukaren, anhöriga och samhället. För en person som fastnat i detta beroende krävs en stor omställning i livet för att bli av med missbruket. Miljöpartiet vill att vård på olika nivåer snabbt ska erbjudas till personer som fastnat i alkoholmissbruk liksom stödande insatser till anhöriga.

4.6.4 Psykisk sjukdom och missbruk

Många människor som har problem med missbruk av narkotika, läkemedel eller alkohol har även en psykisk sjukdom. Miljöpartiet vill att Region Skåne blir bättre på att ta hand om personer med en kombination av ett missbruk och en psykisk sjukdom samt att de erbjuds vård av både missbruket och sjukdomen.

4.7 Vården och maten

Mat som smakar gott och innehåller den näring och energi som vi behöver ger god hälsa och livskvalitet. Den mat som serveras i Region Skåne ska vara klimatsmart, ekologisk och till stor del närodlat. Maten ska vara anpassad till den som ska äta, såväl hälsomässigt som etiskt och kulturellt.

4.7.1 Måltidsglädje

En del av Region Skånes patienter lider av undernäring. Det kan bero på att de är undernärda när de kommer in till vården eller tappar matlusten beroende på den behandling de går igenom. Miljöpartiet vill att Region Skåne arbetar med att skapa måltidsglädje för patienterna och att köks- och vårdpersonal ska få relevant utbildning för detta. På sikt vill vi kunna erbjuda varmhållen mat vid alla sjukhus.

Upplevelsen av maten har stor betydelse både för aptiten och för ett snabbt tillfrisknande. Maten ska dofta gott, se god ut, smaka gott samt serveras på ett inbjudande sätt. Miljöpartiet vill att den av Region Skåne serverade maten ska vara klimatsmart. Råvarorna i den serverade måltiden ska vara ekologiska och huvudsakligen närproducerade. En högre andel vegetabilier bör eftersträvas i den

mat som serveras i Region Skånes regi, det gör maten klimatsmart, hälsosam och kostnadseffektiv. Vegetarisk mat ska erbjudas dagligen. Vi vill också att Region Skåne tar initiativ till att minska matsvinnet, som är ett stort problem.

4.8 Läkemedel

Läkemedel är en behandlingsmetod som minskar patienternas lidande och förebygger sjukdom. När läkemedel skrivs ut ska alltid patientens bästa vara i fokus. Den som skriver ut medicin ska skriva ut rätt sorts läkemedel och i rätt mängd. Region Skåne har höga kostnader för läkemedel som skrivs ut felaktigt eller i onödan. Felutskrivna eller felanvända läkemedel ger dessutom onödigt lidande för patienten. Miljöpartiet vill att läkemedelskontrollerna ska bli bättre. Alla vårdenheter ska ha tillgång till farmakologisk kompetens. Det är viktigt att nya effektiva läkemedel introduceras i hela Skåne enligt en gemensam plan. Idag ser vi framförallt geografiska skillnader inom detta område.

4.8.1 Läkemedelsgenomgång för äldre

Många äldre människor får ofta för många läkemedel utskrivna. En felaktig medicinering kan skapa ohälsa, dålig balans och förvirring. Miljöpartiet vill att alla äldre som behandlas med läkemedel ska få årlig läkemedelsgenomgång.

4.8.2 Läkemedel och miljö

Miljöpåverkan från läkemedel blir allt mer uppenbar. Redan idag hittas spår av läkemedel i kranvatten. Region Skåne måste arbeta mer aktivt med frågan utifrån nya forskningsresultat och i samarbete med universitet och kommunerna. Eftersom EU:s regler inte tillåter ett tvingande nationellt system för miljöklassificering av läkemedel har ett system för frivillig miljöklassificering av läkemedel tagits fram. Miljöpartiet vill att Region Skåne snarast börjar använda sig av denna klassificering. Utifrån systemet kommer Region Skåne att ha möjlighet att använda läkemedel med stark miljöpåverkan på ett mer ansvarsfullt sätt.

4.9 En mångfald av behandlingsformer

Miljöpartiet vill att friskvård, kultur, kost, sjukgymnastik och massage blir lika självklara delar i en behandling som läkemedel. Varje gång ett recept skrivs ut ska ett aktivt val göras mellan läkemedel och andra möjliga eller kompletterande insatser. Det behövs en mångfald av behandlingsformer för att möta individuella behov men också för att inte överanvända läkemedel. God utbildning och fortbildning för hälso- och sjukvårdspersonal är nödvändig för att väga behandling med läkemedel mot annan behandling.

Forskning visar att miljönära vård såsom trädgårdsterapi ger bra resultat vid vissa behandlingar. Vi vill anlägga trädgårdar vid sjukhus och psykiatriska avdelningar. Slutenvårdsavdelningar ska lyfta fram estetik och naturupplevelser.

4.9.1 Utbildning inom alternativ medicin

Patientens egen bedömning av sitt hälsotillstånd måste tas på allvar. Hälso- och sjukvårdens uppdrag är att möta patienternas behov. Patientens rätt att välja behandlingsmetod och vård måste i möjligaste mån respekteras. Samtidigt måste

denna rätt vägas mot intresset av en hög patientsäkerhet. Den som söker vård måste få möjlighet till information om olika behandlingsmetoder och evidens av metodernas effekt. Miljöpartiet vill att alla som arbetar inom sjukvården får chans att vidareutbilda sig inom beprövade alternativmedicinska behandlingsmetoder för att få större insikt i vad de innebär och hur de påverkar patienten och dennes behandling.

4.9.2 Fysisk aktivitet på recept

Att i stället för eller som komplement till medicin kunna skriva ut motion som behandlingsmetod har fungerat bra. Fysisk aktivitet har bevisad effekt att kunna förebygga eller förbättra ett trettiotal sjukdomstillstånd (t ex högt blodtryck, ont i ryggen och depression). De positiva effekterna uppnås oavsett ålder eller träningsvana. Miljöpartiet vill att förskrivningen av fysisk aktivitet på recept ska öka och rutinmässigt övervägas som behandlingsalternativ.

4.9.3 Kultur på recept

Det finns ett tydligt samband mellan kultur, hälsa och livskvalitet. Kulturaktiviteter är ett värdefullt komplement till fysisk rehabilitering och behandling. "Kultur på recept" kan till exempel ingå i behandlingen för dem som drabbats av stressrelaterade besvär, psykisk ohälsa eller långvarig smärta. Miljöpartiet vill att konceptet "Kultur på recept" utökas. Vi vill även att dessa alternativa metoder utvärderas, både ekonomiskt och ur ett folkhälsoperspektiv

Kulturupplevelser kan förebygga ohälsa genom att ge en känsla av sammanhang och en bättre beredskap att möta sjukdomar, psykiska trauman och sociala problem. Forskningen visar också att kultur kan förkorta vårdtider och minska behovet av mediciner. Miljöpartiet vill utveckla "Kultur på recept" för att ge nya perspektiv, stimulans och bidra till ett ökat fokus på det friska. Inom ramen för detta vill Miljöpartiet utöka "Kultur på recept" så att det inkluderar hela Skåne.

4.9.4 Natur på recept (NUR)

Region Skåne erbjuder redan idag personer med bland annat stressrelaterad psykisk ohälsa möjlighet till rehabilitering i landsbygdsmiljö. Målet är förbättrad hälsa och funktion för patienten som ett led i återgång till arbete. Detta heter naturunderstödd rehabilitering på landsbygd (NUR) men kallas något förenklat för "natur på recept". Rehabiliteringen riktar sig till sjukskrivna patienter och är ett komplement till den medicinska vården.

Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) har under många år bedrivit utveckling och forskning kring NUR vilket har visat positiva resultat och stor nytta för patienterna. Miljöpartiet vill att NUR som hälsofrämjande behandlingsform ska utvecklas och breddas inom Region Skåne. Fler avtal ska skrivas med fler landsbygdsföretag eller verksamheter som kan erbjuda NUR. Verksamheten ska kontinuerligt utvärderas, särskilt utifrån ekonomiska och folkhälsomässiga perspektiv.

4.9.5 Psykisk aktivitet på recept

Psykisk aktivitet på recept kan användas framförallt till äldre som riskerar demens, då det finns samband mellan minskad psykisk aktivitet och demens. Äldre som blir mer isolerade och tappar orken, bör uppmuntras till att läsa, lära och stimuleras mer för att hålla skärpan och lusten uppe.

4.10 E-hälsa

E-hälsa (digitalisering inom vården) är ett samlingsnamn för hälso- och sjukvård som genomförs med stöd av eller genom digitala tjänster och processer. Utveckling på E-hälsoområdet ger patienten mer kvalitativ och individcentrerad vård samtidigt som vården ställer om till att bli mer hälsofrämjande och resurseffektiv. När vårdpersonal med stöd av teknik får rätt information vid rätt tillfälle så kvalitetssäkras beslut i vårdprocessen. E-hälsa ska ses som verksamhetsutveckling med hjälp av teknik.

Region Skåne ska vara drivande i det nationella och internationella arbetet med digitalisering och e-hälsa. Region Skåne ska vara en aktiv aktör på europeisk nivå genom att delta i EU-finansierade projekt i samarbete med andra regioner. Digitalisering uppfattas idag som en viktig del av lösningen för de utmaningar som hela Europa står inför, med en åldrande befolkning som lever längre med fler sjukdomar och avsaknad av arbetskraft inom vården. Därför måste Skåne fortsätta satsa stort för att utveckla e-hälsa så att den möjliggör bättre kvalitet och effektiviserad resursanvändning.

4.10.1 Digital kommunikation

Miljöpartiet vill att kontakt med vården ska ske digitalt i mycket högre utsträckning än idag. Dagens fysiska möten med läkare eller annan vårdpersonal ska kompletteras, och på sikt ersättas, med möjlighet till digital kommunikation. Den digitala infrastrukturen ska vara helt utvecklad så att alla kontakter med vården på ett naturligt sätt ska kunna skötas via internet. Det ska vara en snabb och kvalitetssäkrad kontakt som känns personlig och trygg. Genom teknik ökar möjligheten för ett hälsosamt åldrande i hemmet och livskvaliteten för kroniskt sjuka kan förbättras genom möjlighet till monitorering och vårdkonsultationer på distans. Artificiell intelligens ska användas för att förbättra diagnostik och behandling inom vården.

4.10.2 Digitala verktyg

Miljöpartiet vill utreda möjligheten att införa virtuella vårdcentraler i Region Skåne. Dagens vårdcentraler ska också mer aktivt arbeta med digitala tjänster så som virtuella kontakter.

Miljöpartiet ser mycket positivt på vårdappar via mobilen. Vi vill att dessa utvecklas och kvalitetssäkras till gagn för medborgaren. All information som erhålls måste vara uppdaterad och korrekt. Region Skåne ska aktivt arbeta tillsammans med näringslivet och medborgarna kring utvecklandet av e-hälsotjänster.

Miljöpartiet vill utreda möjligheten av att införa digitala ronder (digitala besök) för sällsynta sjukdomar. Genom införande av digitala ronder kan patienter med sällsynta sjukdomar ha tätare kontakt med sin behandlande läkare utan att behöva resa till vårdgivaren. Vi vill fortsätta arbetet med att patienten ska kunna läsa sin egen journal på internet. Med detta avses också tillgång till labb- och röntgensvar samt på sikt även information från den kommunala hemsjukvården.

4.10.3 Säkerhet och integritet

E-hälsoområdet innebär också nya utmaningar i form av säkerhet, integritet, etik och nya arbetsprocesser. Det krävs att kommande IT-system säkras mot exempelvis

hackerattacker. Riskerna och integritetsaspekten måste vägas mot nyttan. För att skapa framtidens lagstiftning på området krävs en öppen dialog med medborgarna. Kraven kommer öka på att vården ska ta ansvar för att inhämta patientens samtycke till att information delas.

4.II Tandvård

Miljöpartiet vill förändra tandvården och rikta in den på att arbeta mer förebyggande. Med upplysning, vägledning, samt uppsökande och förebyggande tandvårdsarbete, kan människor också själva medverka till en bättre mun- och tandhälsa.

4.II.1 Tandvård för alla

Region Skåne har varit bra på att se till att alla barn tidigt följs upp med besök på folktandvården i samverkan med hälso- och sjukvården. Ersättningen i barn- och ungdomstandvården viktas så att barn och unga med störst risk till karies får mest resurser. När den fria tandvården för barn och unga upphör vid 19 års ålder blir skillnaderna i tandhälsa större. Den som har råd fortsätter med regelbundna tandläkarbesök, men den som har sämre ekonomi har inte råd. Miljöpartiet vill ha fri tandvård upp till 23 år.

Forskning visar att kulturella och ekonomiska skillnader har stor betydelse för bra tänder och munhygien. Om alla får samma möjligheter till en bra mun- och tandhälsa kommer människors livskvalitet att öka. Bättre förebyggande tandvård kommer att förbättra tandhälsan och på sikt minska samhällets kostnader. Miljöpartiet arbetar på nationell nivå för att sjukdomar i munhåla och tänder ska organiseras inom sjukvården och räknas in under högkostnadsskyddet.

4.II.2 Mobila tandkliniker

På vissa mindre orter i Skåne finns ingen tandvårdsklinik eftersom patientunderlaget är för litet. Miljöpartiet vill därför ha fler mobila tandkliniker för att täcka in områden i Skåne som saknar fasta tandkliniker.

4.II.3 Forskning för kvalitet och trygghet

Tandvården behöver utvecklas och bli bättre. Det gäller särskilt äldre människors speciella tandproblem som ofta kräver stora och komplicerade behandlingsinsatser. Miljöpartiet vill satsa på forskning inom tandvård med speciell inriktning på äldre. På sikt kommer detta höja kvaliteten och patientsäkerheten i tandvården.

Tandhygienisternas roll i tandvården blir allt viktigare, och deras betydelse kommer sannolikt att öka. Detta är något som flera statliga utredningar slagit fast. Dessa pekar på att en förlängning av tandhygienistutbildningen är önskvärd för att bättre förbereda tandhygienisterna inför ökade uppgifter. Region Skåne kan inte direkt påverka huruvida utbildningen förlängs eller inte, men kan öka efterfrågan på tandhygienister genom att endast anställa de som tagit ut en kandidatexamen.

5. KOLLEKTIVTRAFIK

Satsningar på kollektivtrafiken är avgörande för att vi ska klara klimatutmaningen och ställa om till ett grönt och hållbart samhälle. Miljöpartiets vision är att alla, oavsett var i Skåne man bor, ska ha tillgång till en fungerande kollektivtrafik. Vi vill uppmuntra till klimatsmart resande och det ska vara behagligt och tryggt att resa.

5.1 Skånetrafiken

Miljöpartiet vill skapa ett säkrare, bekvämare och miljövänligare trafiksystem. Vi vill att resandet med kollektivtrafik fördubblas gentemot resor med biltrafik 2006-2025. För att det ska vara möjligt så måste Region Skåne vidta de möjliga åtgärder som krävs för att öka robustheten och punktligheten i tågtrafiken.

Miljöpartiet vill att Region Skåne ska ha ett positivt förhållningssätt till utveckling av tjänster som medverkar till hållbar mobilitet. Miljöpartiet ser skånsk biogas som det mest lämpliga drivmedlet för vägtrafik i regionens regi, inte minst med tanke på de goda förutsättningar som finns för produktion av förnybar biogas i Skåne

När fler invånare i städerna ställer bilen så gynnar det miljön, förbättrar luftkvalitén, minskar bullernivåer, ökar tillgängligheten och bidrar till en trevligare stadsmiljö. Miljöpartiet vill satsa på den kollektiva stadstrafiken genom framförallt stadsbussar och spårvagnar. I tät stadsmiljö är eldrift att föredra för att minimera luftföroreningar och buller. Även i de mer glest befolkade delarna av Skåne ska kollektivtrafiken förbättras så att alla i Skåne har tillgång till en snabb och effektiv kollektivtrafik. I de fall där det är långt till närmaste station ska matarlinjer öka möjligheten att resa kollektivt.

5.1.1 Nära till kollektivtrafiken

Miljöpartiets vision är att alla, oavsett var i Skåne man bor, ska ha tillgång till en fungerande kollektivtrafik. Bilpooler, bra pendlingsparkeringar vid tåg- och busstationer, anropsstyrd trafik och minibussar kan vara alternativ i glesbygd. Region Skåne och kommunerna ska samverka för att utveckla kollektivtrafiken. Det behövs särskild samordning för att skapa en bra kollektivtrafiklösning till nya bostäder. Samtidigt som kollektivtrafik ska finnas där människor bor måste även trafiken anpassas till arbets- och studieplatser. Här behövs ett helhetsgrepp.

Miljöpartiets trafikpolitik utgår bland annat från det nationella fördubblingsmålet. Det innebär att vi vill fördubbla resandet med kollektivtrafik gentemot resor med biltrafik i Skåne under perioden 2006 till 2025. Vi vill ändra det faktum att Skåne fortfarande planeras utifrån bilen och dess behov. Detta kräver att Region Skåne strategiskt måste arbeta med att locka bilister till kollektivtrafiken. Vi vill hitta former för byalag, villaföreningar med flera att driva kollektivtrafik via överenskommelser mellan dem och Region Skåne. Vi tror att det stärker landsbygdstrafiken samtidigt som det skapas god delaktighet i närområdet.

5.1.2 Kollektivtrafikresenären

Miljöpartiet vill att kollektivtrafiken ska vara ett attraktivt alternativ för alla. Tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning, äldre personer och barnvagnar måste bli bättre. Det gäller både vid av- och påstigning och vid framkomlighet i fordonet. En satsning på kollektivtrafiken är inte bara bra för miljön utan också för folkhälsan. En resa med kollektivtrafiken medför i de allra flesta fall också en promenad eller cykeltur till eller från hållplatsen. Motsatsen är en bilresa "från dörr till dörr". Miljöpartiet vill att Region Skåne fortsätter att underlätta och stimulera för rörelse i samband med kollektivtrafik, t ex genom bra gång- och cykelvägar, cykelställ i anknäring till hållplatser och ökade möjligheter att ta med cykeln ombord.

Miljöpartiet vill att resenärer ska få en skälig ersättning när de drabbas av förseningar i kollektivtrafiken. Ersättningen ska vara rimlig i förhållande till förseningens omfattning så väl som till resans pris. Miljöpartiet vill att det ska vara enkelt att söka om ersättning vid försening.

Användare av serviceresor har ett extra stort behov av att resan fungerar. Vi vill förbättra såväl sjukresorna som färdtjänstresorna i Skåne.

Skånetrafiken ska få uppdrag att stärka ett mer jämställt resande. De skånska kvinnorna reser betydligt mer kollektivt i Skåne. Upphandlingar av kollektivtrafik ska innehålla jämställdhets- och trygghetsperspektiv. Alkolås ska finnas i alla bussar. Bussförare ska inte tala i telefon vid körning.

5.1.3 Prisvärda biljetter

Skånetrafiken har ett regionalt, miljömässigt och socialt ansvar. Miljöpartiet vill att Region Skåne håller så låga biljettpriser som möjligt utan att försämra kvaliteten. Vi menar att avgifterna i kollektivtrafiken ska vara så låga att medborgarna prioriterar kollektivt resande framför den egna bilen. Vi vill att en biljett ska upplevas prisvärd, dvs att resenären får en positiv reseupplevelse värd biljettpriset. Vårt mål är att hälften av kostnaden för en resa med Skånetrafiken ska betalas av resenären och den andra hälften via skatten.

För att förenkla för kollektivtrafikresenären ska det vara lätt att skaffa biljett och köpa olika rabattkort. Miljöpartiet vill att biljettsystemet ytterligare ska förenklas och inköpsställena utökas. Vi vill också att studentrabatten ska breddas, förbättras och även gälla över Öresund.

5.2 Regional och nationell infrastruktur

Miljöpartiet vill att investeringar i trafikinfrastruktur styrs till de miljövänliga trafikslagen. Region Skåne ska sätta press på staten så att utbyggnaden av järnvägsnätet i Skåne påskyndas. Detta underlättas genom att Region Skåne och de skånska kommunerna enas om investeringar och prioriteringar. Arbetet med att ta fram den så kallade Skånebildens är ett mycket bra exempel på en framgångsrik process för att nå en gemensam skånsk utgångspunkt när regional och nationell infrastruktur ska utvecklas. Vi vill att järnväg för höghastighetståg byggs i Sverige och att byggstart blir i Skåne. Det är absolut nödvändigt ur både regional och nationell synvinkel att västkustbanan och södra stambanan får dubbelspår på hela sträckan i Skåne samt att Skånebanan rustas upp för att knyta samman Skåne.

5.2.1 Järnvägsnätet

Dagens trafikströmmar inom kollektivtrafiken innebär att kapaciteten utnyttjas till bristningsgränsen. En liten incident kan få oproportionerligt stora konsekvenser för trafiken. Vi ska verka för en kraftig utbyggnad av järnvägssystemet samt för att standarden på nuvarande järnvägsnät förbättras. Det skånska järnvägsnätet ska klara av en fördubbling av kollektivtrafiken och en väsentligt ökad godstrafik.

5.2.2 Spårvagnen

Miljöpartiet vill att det byggs spårvägslinjer i Malmö och Helsingborg. I Lund är byggnation av spårvagnsnät redan igång. Moderna spårvagnar är tysta, tillgänglighetsanpassade och utan miljöskadliga utsläpp. Spårvagnar behövs för att de tillför kapacitet där inte bussar räcker och komfort som gör att bilister väljer att ställa bilen. Erfarenheten från andra länder har dessutom visat att spårvagnslinjer driver fram andra investeringar, t ex bostadsbyggande och arbetsplatser.

5.2.3 Cykeln

Miljöpartiet vill att det planeras för cykelvägar vid alla ny- och ombyggnationer av vägar i Skåne. Vi vill se fler pendlingsstråk för cyklar i Skåne och ett regionalt hyrcykelsystem. Miljöpartiet vill att cykeln kopplas ihop med kollektivtrafiken som ytterligare ett steg mot ett hållbart trafiksystem. Vi vill på sikt att avgiften för att ta med cykeln på tåg och bussar tas bort.

5.2.4 Bussar

Bussarnas konkurrenskraft gentemot bilen måste stärkas. Bussarnas framkomlighet i den skånska trafiken måste förbättras. Miljöpartiet ser därför positivt på att inrätta särskilda filer för bussar, till exempel i stadstrafik eller E22:an mellan Malmö och Lund.

5.2.5 Vägnätet

Miljöpartiet anser att investeringar i trafikinfrastruktur ska styras till de miljövänliga trafikslagen och att vägnätet i Skåne är färdigutbyggt. Vissa investeringar är dock nödvändiga som en grundläggande infrastruktur vid nybyggnation av bostadsområden/industriområden samt för att upprätthålla en hög trafiksäkerhet. Ett bra, säkert och väl utbyggt vägnät är också viktigt för att upprätthålla god kvalitet och punktlighet på regionens kollektivtrafik och serviceresor samt för kommunernas skollbussar.

5.2.6 Godstransporter ska gå på räls och vatten

Det är nödvändigt att få över godstransporter från vägburna transporter till järnväg och sjöfart. Detta hindras bland annat av att det är fritt att köra godstransporter på vägarna medan den som transporterar gods på järnväg betalar höga banavgifter. Miljöpartiet vill därför införa avgifter för tung trafik på vägarna i Skåne. Tyvärr är

järnvägsnätet i Skåne inte utbyggt för att vara ett attraktivt alternativ till vägtransporter.

Skåne har utmärkta möjligheter att utveckla godstransporter till sjöss och därigenom minska transittrafiken genom Skåne. Vi vill därför stärka de skånska hamnarna och möjliggöra omlastning från båt till järnväg.

5.2.7 Flygtrafik

Majoriteten av de flygresor som görs i Sverige skulle lika gärna kunna göras med tåg. För att minska klimatpåverkan måste flygtrafiken minska drastiskt. Miljöpartiet vill kraftigt öka Region Skånes klimatkompensering för personalens flygresor. Miljöpartiet anser att Region Skåne inte ska stödja någon flygplats ekonomiskt.

6. KLIMAT OCH MILJÖ

Region Skånes verksamheter påverkar miljön betydligt. Därför har Region Skåne ett stort ansvar att arbeta med sin egen miljöpåverkan. De verksamheter som kräver åtgärder är kollektivtrafiken, de egna transporterna och den egna värmeanvändningen. Även avfallshantering och upphandling är en del i detta.

Miljöpartiet vill att Region Skånes miljöstrategiska program och kommande klimatpolitiska ramverk ska vara ledande för miljöarbetet i regionen. Målen och intentionerna i Region Skånes miljöstrategiska program ska uppfyllas och i framtiden fyllas på med skarpare formuleringar och målsättningar.

Miljöpartiet i Skåne är mycket positiva till den klimatfärdplan som partiet har arbetat fram på riksnivå och som syftar till att samla, utveckla och konkretisera Miljöpartiets politik inom klimatområdet. I klimatfärdplanen nämns ett antal olika utmaningar och förslag till lösningar inom område som rör Region Skåne. Miljöpartiet vill naturligtvis implementera denna klimatfärdplan och dess förslag i Region Skåne. Nu är tidpunkten att vara politiskt modiga. Att våga höja blicken, tänka på lång sikt och lägga fast attraktiva och ambitiösa mål för Sveriges framtida utveckling, som bygger på en ny vision om en hållbar välfärd.

6.1 Förnyelsebar energi

Region Skåne ska vara en drivande kraft i omställning till, och för ökad produktion av, fossilfri och förnyelsebar energi.

Miljöpartiet vill att Region Skåne ska vara en fossilbränslefri region år 2020 och att dess verksamheter ska vara klimatneutrala. Miljöpartiet vill vidare att hela Skåne, som geografiskt område, ska vara fossilbränslefritt 2030.

6.1.1 Förnybara bränslen

Biltrafiken i regionen måste reduceras för att nå lokala, regionala och nationella klimat- och miljömål. Förnybara bränslen kommer inom överskådlig framtid att vara en bristvara och kommer inte att räcka för ett bilresande av dagens omfattning. Miljöpartiet menar att biogas, och särskilt skånsk biogas, är en viktig framtida energikälla samtidigt som den skapar nya företag och arbetstillfällen på landsbygden. I framtiden ska allt matavfall som uppkommer i Region Skåne användas till framställning av biogas. För att få maximal nytta av biogasen vill Miljöpartiet att Region Skåne snarast skapar en funktionell infrastruktur för transport och distribution av biogas. Vi vill även att antalet tankställe för biogas ökar i Skåne. Region Skåne ska söka samarbeten med alla kommuner för att stimulera regional samverkan inom området. Biogasens utveckling står inte i motsats till andra förnybara drivmedel och Miljöpartiet ska verka för att tydliggöra kopplingarna mellan dessa olika drivmedel.

I omställningen till förnybara bränslen är elbilar och elhybrider bra alternativ, liksom satsningar på vätgasbilar. Eldrift för vägburen trafik är särskilt lämpligt i tät stadsmiljö för att minska buller och minimera luftföroreningar. Miljöpartiet vill göra miljömålen i Region Skåne ännu tydligare för att anpassa biltrafiken till den nya tekniken med förnybar energi. Det ska finnas fler laddstolpar i hela Skåne. Speciellt

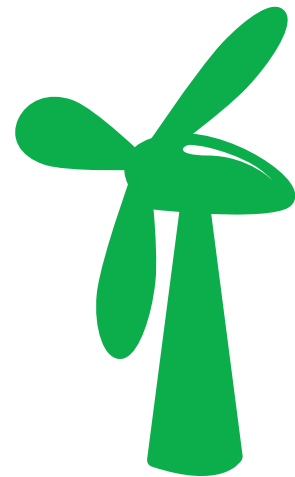
fokus måste ligga på att minska utsläppen från trafiken, synliggöra goda exempel på energieffektivisering, samt på klimatanpassning. Region Skåne ska fortsätta arbetet inom Klimatsamverkan Skåne.

6.1.2 Sol, vind och vatten

Miljöpartiet vill att Region Skåne fortsätter satsningarna på vind-, sol- och vågkraft. Region Skåne investerar i egenägda vindkraftverk för energiproduktion till den egna verksamheten.

Solen är en fossilfri energikälla som utnyttjas alldeles för lite. Här finns mycket att göra för Region Skåne. Miljöpartiet vill att Region Skåne i samverkan med samtliga kommuner tar fram en solkarta med de bästa platserna för att installera solpaneler och annan teknik för solenergi. Solpaneler bör monteras på fler av Region Skånes fastigheter.

Vi vill stimulera till förnybar energiutveckling i hela Skåne. Region Skåne ska ta initiativ till att skapa en fond med privata aktörer för en snabbare omställning i hela Skåne. Detta gäller såväl utveckling av förnybar energi som energieffektivisering. Detta kan utgöra en av grunderna till ett regionalt klimatinriktat bidrag. Region Skåne bör få ett större utvecklingsansvar för miljöfrågorna i Skåne medan tillståndsgivningen ska ligga kvar på Länsstyrelsen.

6.2 Utsläpp och kemikalier

Farliga kemikalier är en del av vår vardag och de finns i många av våra livsmedel och konsumtionsprodukter. Utsläpp av miljöfarliga ämnen och kemikalier påverkar vår miljö, vårt vatten och på sikt också vår hälsa. En del vanligt förekommande kemikalier kan vara cancerframkallande eller störa reproduktionsförmågan. Att dessa produkter finns beror på att nivåerna bedöms som ofarliga. Problemet är att vi inte vet hur kemikalier reagerar med varandra eller hur de lagras i människokroppen.

6.2.1 Östersjösamarbete

Östersjön är ett bräckt hav där salt och sötvatten möts. Det gör Östersjön mer känsligt för övergödning och kemikalieutsläpp än andra havsmiljöer. För att få ett hållbart ekosystem i Östersjön och bevara framtida generationers möjlighet att använda havet måste vi komma till rätta med dagens miljöproblem. Miljöpartiet vill att Region Skåne går i spetsen för ett gemensamt miljösamarbete runt Östersjön. Vi vill att jordbrukets och industrins utsläpp minimeras, och att allt avloppsvatten renas innan det når Östersjön.

6.2.2 Krav vid inköp

Mängden plast på vår planet måste minska. Särskilt allvarligt är mängden plast och mikroplast i våra sjöar och hav. Miljöpartiet vill verka för att generellt minska mängden plast i Skåne. Vi vill införa ett inköpsförbud av hygien- och rengöringsartiklar som innehåller mikroplaster och parabener i Region Skånes verksamhet

Miljöpartiet vill sträva mot att rengöringsmedel och hushållsartiklar som används i Region Skåne ska vara djurvänliga, dvs inte ha blivit testade på djur.

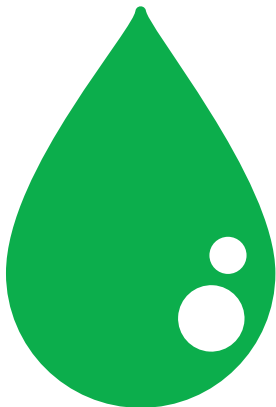
Hela Skåne måste bli tydligare i både kravställande och uppföljning kring upphandling av produkter som innehåller olika former av kemikalier, såsom plaster och elektronik. Vi vill inrätta ett skånskt kemikalieråd som arbetar brett, bl.a. för utfasning av bisfenol i skolorna.

6.3 Naturskydd

De naturskyddade områdena ger människor möjlighet att vistas i naturen och få en ökad förståelse för hur naturmiljön hänger ihop och hur vi själva kan påverka den. Vår möjlighet till avkoppling i naturen har också stor betydelse för hur vi mår.

Skåne är ett landskap med en långt och vacker kust som delas mellan många kommuner. Eftersom vi har mycket bebyggelse nära stränderna är det viktigt med ett starkt skydd av kustremsan. Dels ur rättvisesynpunkt så att alla ska kunna njuta av hav och stränder. Dels ur ett biologiskt perspektiv så att strandlandskapet, växtligheten och djurlivet skyddas.

6.3.1 Rent vatten

Tillgången till rent vatten och grundvatten är livsviktigt för ett fungerande samhälle. Det är oroande att grundvattenbristen ökar och att allt fler orter drabbas av vattenbrist under sommarmånaderna. Skåne behöver ett samlat organ för att möta grundvattenbristen och andra grundvattenrelaterade frågor. Vattnet vi dricker i Skåne är av hög kvalitet. Insatser måste göras för att trygga att vårt grundvatten är säkert att dricka och att vattnet vi tar från sjöarna är friskt.

Miljöpartiet vill att Region Skåne arbetar för att minska utsläppen av farliga ämnen till yt- och grundvatten. Utsläpp av ämnen som förstör växtlighet och djurliv i vattendrag och hav i Skåne måste minska.

6.3.2 Skyddade områden

All natur samspelar på olika sätt. Att skydda olika former av natur är en viktig del av arbetet med att bevara en biologisk mångfald. Det handlar till exempel om levande organismers utbredning och levnadssätt. Miljöpartiet vill att Region Skåne ska verka för att mer mark och fler biotoper ska bli naturskyddsområden, för att bevara de biologiska värdena. Det måste finnas ett nätverk av skyddade områden i Skåne som ger arter möjlighet att överleva i sin naturliga utbredning.

6.3.3 Jordbruk och ekologisk odling

Region Skåne äger ingen egen mark men har möjlighet att påverka och stödja lantbruken i hela Skåne. Jordbruket har på flera sätt stor inverkan på miljön, grundvatten, kringliggande naturområden och havsmiljön runt hela Skånes kust.

Inom jordbruket odlas gigantiska monokulturer med hjälp av kemikalier. Detta anser vi måste upphöra. Region Skåne kan påskynda detta genom tex kravställen vid

upphandlingar och stimulanser för omställning till ett hållbart jordbruk. Miljöpartiet vill att kvalitén på grundvattnet förbättras genom bättre jordbruksmetoder.

Vi vill hejda byggande på åkermark. Ansvaret för kommande generationers livsmedelsförsörjning väger tyngre än kortsiktig exploatering. Omställning till ekologiskt jordbruk kräver att större ytor används för odling.

Miljöpartiet vill att Region Skåne ska ge berörda stiftelser i uppdrag att verka för att allt jord- och skogsbruk ska ske med ekologiska metoder. All eventuell användning av genetiskt modifierade organismer (GMO) måste styras av försiktighetsprincipen. Vi vill också att Region Skåne tillsammans med de skånska kommunerna stödjer utvecklingen och arbetar för att ekologiskt lantbruk genomförs för alla, såväl privata som offentliga aktörer.

Miljöpartiet vill stödja utvecklingen av proteinrika grödor.

6.3.4 Skånes kust

Det behövs ett helhetsgrepp om strandskyddet i regionen. Miljöpartiet vill att Region Skåne tillsammans med kommunerna arbetar för att förverkliga en handlingsplan för bevarandet av befintliga strandmiljöer. Planen ska ge tydliga riktlinjer om vilka områden som ska bevaras och varför. Det samlade arbete som minskar erosionen i Skåne ska fortsätta.

Miljöpartiet vill starta ett regionalt initiativ för städning av den skånska kuststräckan.

För att skydda Öresunds känsliga ekosystem och skapa hållbara förutsättningar för rekreation och turism ska Region Skåne verka för att göra Öresund till en marin nationalpark. För att minska risken för fartygsolyckor i sundet vill vi att kravet på lotsplikt i Öresund utökas.

6.3.5 Utfiskning

Fisket i Östersjön har gått alldeles för hårt fram, vilket har rubbat ekosystemen. Problemet med överfiske i kombination med utsläppen av näringsämnen från de omkringliggande ländernas avlopp och jordbruk har lett till syrebrist, ökad algblomning och bottendöd. Detta påverkar ekosystemen i naturen och därmed oss människor eftersom vi får sämre möjlighet att använda havet som en resurs. Miljöpartiet vill att Region Skåne samarbetar med nationer och regioner runt Östersjön för att minska problemen med överfiske.

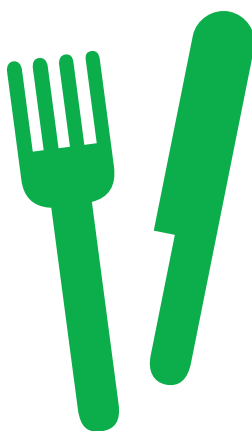
6.3.6 Trålning

Tack vare trålförbud och miljöåtgärder har Öresund bra bestånd av fisk. Ett hållbart kustnära fiske bidrar till arbetstillfällen, bra klimatsmarta livsmedel och levande kustområden. Miljöpartiet vill att Region Skåne verkar för ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart fiske i Öresund. De moderna fiskefartygens fiskemetoder är brutala och innebär att både fisktillgångarna och fiskens miljöer skövlas. Om vi någonsin ska få tillbaka torsken i den omfattning vi hade fram till 70-talet, måste vi fortsätta förbjuda trålfiske.

6.4 Mat och upphandling av råvaror

Eftersom kött ger mycket stora ekologiska fotavtryck, det vill säga påverkar vårt klimat negativt, är det viktigt att servera mer vegetariskt och mindre kött. Maten som serveras i Region Skåne ska vara klimatsmart, ekologisk och till stor del närodlad. Mängden kött ska minska och andelen vegetabilier öka i den mat som serveras inom region Skåne. På så sätt kan vi göra måltiderna bättre för miljö och klimat.

Miljöpartiet arbetar för att Regions Skånes inköp av livsmedel ska vara 100 procent ekologiskt till 2025. Närodlade råvaror ska upphandlas i så stor utsträckning som möjligt. Den fisk som serveras ska vara certifierad med en högt ansedd miljömärkning. Miljöpartiet vill att det ställs etiska krav på god djurhållning vid upphandling av kött, mjölk, ägg och andra djurprodukter samt levande djur. Vi kräver att djur föds upp och lever på ett bra sätt, har korta transporter till slakt, slaktas kort tid efter ankomst och att detta sker så skonsam som möjligt.

6.5 Djurskydd

Sverige har en bra djurskyddslag, men den får inte tillräckligt genomslag. Djurskyddslagets krav på rätt till naturligt beteende för djur måste följas i praktiken. Miljöpartiet arbetar för inrättandet av ett verkligt djurskydd och att Region Skåne ska ta initiativ till en regional djuretisk ombudsman. Vi vill bland annat ha en hög djurskyddsnivå i de jord- och skogsbruk som finns i Region Skånes stiftelser.

Miljöpartiet vill verka för att pälsdjursuppfödningen i Skåne avvecklas. Vi vill minska användandet av antibiotika inom det skånska lantbruket. Miljöpartiet vill stoppa alla onödiga djurförsök. Detta får inte bli en ekonomisk fråga utan det handlar om etik och moral. Region Skåne använder bland annat djurförsök inom forskningen. Djurförsök ska successivt ersättas med andra forskningsmetoder.

6.6 Internt miljöarbete

Miljöpartiet vill att Region Skånes interna miljöarbete, som formulerats i Region Skånes miljöprogram, ska intensifieras och prioriteras. Miljöpartiet har ett antal målsättningar för att förbättra Region Skånes interna miljöarbete. Vi vill att Region Skånes inköp av varor och tjänster ska vara klimatneutralt. Region Skånes materialanvändning ska på sikt vara helt fossilfritt och klimatneutralt. Matsvinnet ska minska med 50 % i de av Region Skånes finansierade verksamheter. Region Skåne ska öka produktionen av solenergi på de egna fastigheterna.

7. KULTUR

Kulturen speglar samhället vi lever i och den ständigt pågående samhällsförändringen. Kultur ska ses som en framgångsfaktor för en dynamisk region. Miljöpartiet ser kultur som en process som förändras i takt med det som sker i världen och någonting som bidrar i strävan efter en hållbar värld. Miljöpartiet vill att mångfalden i skåniskt kulturliv lyfts fram som en unik resurs och att stödet ökar till barn- och ungdomskulturen i samverkan med olika aktörer.

Miljöpartiet är mycket positiva till införandet av kultursamverkansmodellen som möjliggör en regional kulturplan. Arbetsättet har fått positiva effekter för det skånska kulturlivet och skapat en mer lokal förankring. Miljöpartiet vill att nästa steg i utvecklingen av nationell kultursamverkan är att regionerna får ökad förfoganderätt över statliga medel.

7.1 Aktiv regional kulturpolitik

Miljöpartiet vill att Region Skåne ska utvecklas till en framtida kulturell spjutspets. Därför vill vi göra en kraftfull satsning på barn och ungas kultur. Att sätta barnen i fokus och investera i kultur för barn och unga innebär stora mänskliga och långsiktiga vinster.

Ungdomar ska erbjudas möjlighet att utveckla sin kultur. Estetiska och skapande verksamheter som stimulerar till fantasi, nyfikenhet och kreativitet är viktiga för att hela människan ska utvecklas och må bra både fysiskt och psykiskt.

7.1.1 Bättre villkor för kulturskapare

I Skåne finns ett rikt kulturliv. Många kulturella uttryck utvecklas i Skåne vilket lockar hit konstnärer från hela landet. Miljöpartiet vill att Region Skåne ska arbeta mer med det regionala kulturlivet och lyfta fram de lokala kulturbärarna och konstnärerna. Det kulturella entreprenörskapet kan bidra till hela regionens utveckling och vi vill att villkoren för kulturarbetare förbättras. Vi vill utveckla möjligheten att söka fria medel för mindre projekt inom skolan. Region Skåne ska ta initiativ till ett skåniskt barn- och kulturhus som kan bilda grund för ett nationellt kunskapscenter för barn och ungas kultur. Det finns flera sätt att förbättra villkoren, ett är att stimulera centrumbildningar där flera kan gå samman och dra fördel av administrativ samordning.

7.1.2 Resa till kultur

För att alla ska ha samma möjligheter att ta del av kultur- och idrottsevenemang behöver kollektivtrafiken samordnas och turerna tätas i samband med olika evenemang. Även den som bor på små orter på landsbygd ska ha goda möjligheter att uppleva kultur. Miljöpartiet vill att en kulturbiljett ska gälla som färdbevis för fler idrotts- och kulturevenemang i Skåne och hela Öresundsregionen, dvs att en Skånekulturbiljett och en Öresundskulturbiljett införs.

7.1.3 Mötesplatser för kultur

Kultur finns där människor finns. Miljöpartiet vill att de regionala kulturinstitutionerna och bolagen blir delaktiga i regionens hela kulturliv. De större kulturinstitutionerna ska verka mer regionalt till exempel genom att erbjuda skolorna olika fördjupningar inom sina specialområden. Miljöpartiet vill att större teatrar, symfoniorkestrar och andra kulturinstitutioner i Skåne ska ha ett tydligare uppdrag att se till att alla invånare har tillgång till deras verksamhet, till exempel genom att ha ambulerande föreställningar.

Bibliotekens roll i samhället utvecklas ständigt, verksamheten är inte bara utlåning av medier. Vi vill att biblioteken ska spela en viktig roll för den lokala tillgängligheten till kultur. Vi vill att biblioteken stärks i sin funktion som mötesplats och utvecklas till lokala "kulturhus".

7.1.4 Folkbildning

Folkhögskolorna och studieförbunden erbjuder ett alternativt lärande och är viktiga kulturaktörer. Flera folkhögskolor är också yrkesförberedande inom olika kulturdiscipliner. Vi vill fortsätta utveckla möjligheterna för folkbildningens aktörer att bidra till den kulturella infrastrukturen, både som arrangörer och som utbildare. Folkbildningens roll i det skånska kulturlivet ska stärkas och en satsning görs på folkbildning för att underlätta tillgången till kulturupplevelser.

7.2 Kultur över alla gränser

Ett aktivt kulturliv i hela Skåne är en viktig förutsättning och ett redskap för att alla ska känna sig delaktiga. Vi vill att alla ska ha samma möjlighet att upptäcka utbudet och ta del av kulturupplevelser. De offentligt finansierade kulturaktörerna i Skåne ska ha ett tydligare uppdrag att se till att alla invånare har tillgång till deras verksamhet.

7.2.1 Digital teknik

Med digital teknik kan lokala biografer och olika samlings-salar vara ett sätt att bidra med gemensamma upplevelser på mindre orter och nå ut med större och mer påkostade evenemang som inte kan turnera överallt. Digital teknik kan ge skånsk film, scenkonst, musik och utställningsverksamhet större spridning. Miljöpartiet vill att digitala konstformer ses som en del av kulturen. Våra kulturmedier utvecklas ständigt, det är inte bara scenen, boken eller filmen där kultur förmedlas. IT-revolutionen har inneburit att nya medier och kanaler utvecklas, till exempel satsas det en hel del på att digitalisera kulturarvet då museernas samlingar digitaliseras. Det pågår också försök med digitala sändningar av scenkonst som innebär att fler kan ta del av den. Unga människor inventerar gärna uttrycksmöjligheterna med ny teknik och detta ska vi främja.

7.2.2 Gränsöverskridande samarbetsprojekt

Få platser i landet har en sådan unik mångfald av kultur samlad på liten yta som Skåne. I förlängningen kan det leda till positiva gemensamma upplevelser, stärkt identitet samt motverka utanförskap. Miljöpartiet vill att Region Skåne tar initiativ till, och stödjer, gränsöverskridande samarbetsprojekt inom kultur- och idrottsområdet som möjliggör kreativa och spontana möten. Kultur handlar om både bildning och livskvalitet. Ett dynamiskt kulturliv med många olika aktörer bidrar till

en vital demokrati. En satsning på bildning i vid bemärkelse bidrar till att alla kan utöva och ta del av kultur på jämlika villkor. Miljöpartiet vill verka för att Region Skåne bättre uppmärksammar nya former för kultur- och fritidsutövande. Vi ser positivt på alla former av berikande kultur och hälsofrämjande fysisk aktivitet, oavsett om det är traditionell idrott, gatukonst, e-sport eller skate. Den idéburna sektorn i Skåne är röstbärare och det är viktigt att denna sektor utvecklas inom kulturområdet. Miljöpartiet vill också stimulera till fler internationella och interregionala utbyten och verka som modell för hur kultur kan vara en stark drivkraft i integrationsprocesser.

8. REGIONAL UTVECKLING

Skåne måste utvecklas långsiktigt hållbart ur tre perspektiv; ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Regional utveckling inom Region Skåne sammanfaller med en rad olika områden som kollektivtrafik, miljö, infrastruktur och arbetsmarknad.

Miljöpartiet vill att Region Skåne inspireras av regeringens klimatsatsningar så som "klimatklivet", "industriklivet" och stadsmiljöavtalen. Dessa ger förutsättningar även för Region Skåne att växla upp klimatarbetet och skapa likvärdiga regionala klimatsatsningar.

8.1 Skånes utveckling

Skåne är en stark tillväxtregion med stor utvecklingspotential utifrån sin strategiska position och länk till Europa. Skåne har en ung befolkning jämfört med övriga Sverige. Detta ger goda förutsättningar för en stark arbetsmarknad och ett innovativt näringsliv. Det är viktigt att Region Skåne tar en aktiv roll i olika nationella och internationella samarbeten och visar framfötterna för att locka internationella satsningar till vår region. Samarbeten som Greater Copenhagen måste utvecklas vidare men fokus måste flyttas från utökad flyg- och vägtrafik till hållbar utveckling.

Miljöpartiet vill stärka den skånska livsmedelsproduktionen i hållbar riktning. Skåne har en jordbruksproduktion som fortfarande vilar på gamla konventionella metoder och denna utveckling måste brytas till förmån för en långsiktig och ekologisk jordbruks- och livsmedelsproduktion. Skånes bördiga jordbruksmark behöver skyddas. Det krävs en tydligare regional planering i Skåne, som exempel för samverkan kring yt- eller transportkrävande markanvändning.

Trots goda förutsättningar står arbetsmarknaden i Skåne inför utmaningar. Många skåningar har ett arbete att gå till men andelen som står utanför arbetsmarknaden är fortfarande stor. Samtidigt upplever vi att många sektorer har brist på arbetskraft. En av de viktigaste åtgärderna är därför att matcha lediga jobb med rätt kompetens.

För de som står utan fullständig skolgång är folkhögskolorna viktiga som en ingång till utbildning och ett steg in på arbetsmarknaden.

8.1.1 Utveckling av skånsk kollektivtrafik

Utveckling av kollektivtrafik och infrastructuresatsningar som gynnar buss, tåg, cykel och miljövänliga fordon är nödvändiga för utvecklingen av Skåne. Utbyggnaden av höghastighetståg är viktig. Resor med kollektivtrafiken ska vara prisvärda, bekväma, snabba och punktliga. Nybyggnationer ska ske i kollektivtrafiknära läge. Nya tågstationer ger lokal utveckling och gynnar fossilfria transporter. I Miljöpartiets nationella klimatfärdplan så konkretiseras ett stort antal förslag på hur vi kan skapa ett hållbart transportsystem. Miljöpartiet i Region Skåne ska verka för att de förslag som tangerar regional politik och som är inom vårt ansvarsområde genomförs i Skåne.

8.2 Innovation och forskning

Skåne är genom sina lärosäten och näringsliv en stark region för innovation och forskning. Miljöpartiet vill gynna skånsk innovation och stärka entreprenörer i regionen. Detta görs bäst genom olika nätverk, inkubatorer och att synliggöra innovationer och aktörer. Det är också viktigt att frukten av nya innovationer genererar nya jobb i regionen. Region Skåne måste ta tillvara på de möjligheter som ESS och Max IV medför och säkerställa att den forskning som genomförs på anläggningarna kommer region och kommuner till gagn.

Det behövs mötesplatser för de som har nya företagsidéer och innovationer och de som vill satsa kapital och kunnskap. Miljöpartiet vill att Region Skåne grundar en särskild fond för bra idéer och uppfinningar inom Skåne. För att gynna mindre företag i Skåne vill vi satsa på att skapa ett centrum för nystartade företag vars uppgift är att samordna, utveckla och synliggöra idéer och uppfinningar.

Arbetet med att stärka den miljödrivna näringslivsutvecklingen i Skåne kommer att fortsätta. Vi kommer fortsätta driva frågan om en "Grön dal" (Green Valley) i Skåne, dvs en plats för forskning och utveckling av IT- och miljöteknik med fokus på klimatområdet. Miljöpartiet vill ha ett nordiskt center för grön teknik och utveckling av förnybar energi i samverkan med universitet och högskolor i hela Öresundsregionen.

8.2.1 Clean-tech

Vi vill satsa på lösningar som underlättar omställningen till ett hållbart samhälle, det som kallas "clean-tech". Forskning, uppfinningar och företag inom miljöteknik, energieffektivisering och IT, är viktiga för att vi ska nå regionala, nationella och globala klimatmål men också för att utveckla entreprenörskap inom miljösektorn i det regionala tillväxtarbetet. Miljöpartiet vill att Region Skåne avsätter ekonomiska medel till klimat- och miljödriven näringslivsutveckling.

En positiv effekt av att ställa om Region Skåne till 100 procent fossilfritt är att lokala företag i Skåne kan motiveras att utveckla sin verksamhet i miljövänlig riktning genom till exempel biogasproduktion. Även nya företag med miljöinriktning kan komma att etablera sig i Skåne.

Miljöpartiet vill att den redan existerande klimatfonden i Region Skåne förstärks. Stöd ska ges till småskaliga projekt som på ett konkret sätt reducerar utsläpp av klimatgaser.

8.3 Bredband

Bredband har stor betydelse för utvecklingen i Skåne. En pålitlig och robust infrastruktur för IT påverkar möjligheten att jobba hemifrån, driva företag, ha digitala möten och annat som underlättar vardagen och minskar behovet av resor. Appar, GPS och andra tekniska lösningar som förbättrar villkoren för människa och miljö är helt beroende av ett väl utbyggt och modernt bredbandsnät. Miljöpartiet vill att Region Skåne driver på för en förbättrad och jämlik IT-infrastruktur i Skåne.

Miljöpartiet ser att det är angeläget med heltäckande, snabb och robust trådlös nätverksuppkoppling via mobilnät och Wi-Fi i kollektivtrafiken. I dagsläget fungerar detta otillfredsställande på många håll.

8.4 Grön stadsutveckling

Miljöpartiet vill att Region Skåne söker samverkan med kommuner och städer som vill bidra till en hållbar, grön stadsutveckling där barnet är i centrum. En barnvänlig stad är en bra stad för alla. När bostadsbyggandet tar fart är det särskilt viktigt att vi bygger moderna, trygga och barnvänliga städer.

Cykeln har en central roll i den moderna stadsplaneringen och är ett bra verktyg för ökad folkhälsa. Det ska vara förmånligt och praktiskt för Region Skånes anställda att cykla till, från och under arbetet. Antalet tjänstecyklar som får användas till och från jobbet ska utökas.

Region Skåne ska tillsammans med skånska kommuner hitta sätt för att offentligt anställda i hela Skåne ska ha tillgång till cykel för arbetsresor såväl som för pendling. Miljöpartiet vill också öka incitamenten för fler skåningar att cykla och vi vill undersöka olika alternativ så som skattefria cykelförmåner, friskvårdsbidrag och leasingcyklar.

8.5 Skånska innovations- och investeringsfonder

Premiepensionen är den del av den allmänna pensionen som medborgaren själv kan påverka genom att placera sina pengar. Region Skåne bedriver ett aktivt arbete gentemot staten för att möjliggöra för enskilda att placera en del av sitt pensionssparande i skånska innovations- och investeringsfonder. Miljöpartiets vision är att de pengar som kommer in ska kunna placeras i skånska företag med miljöprofil.

9. ARBETSMARKNAD OCH NÄRINGSLIV

Miljöpartiet vill skapa goda förutsättningar för företagande och entreprenörskap i Skåne. Vi vill underlätta för ett ansvarsfullt näringsliv med företag som är inriktade på gröna varor och tjänster och som har goda möjligheter att fungera både i gles bebyggelse och närmare tätorterna. Näringslivet bör få förutsättningar att gå före i klimatanpassningsarbetet och arbeta för ett mer fossilfritt samhälle.

Trots goda förutsättningar står arbetsmarknaden i Skåne inför utmaningar. Många skåningar har ett arbete att gå till men andelen som står utanför arbetsmarknaden är fortfarande stor. Samtidigt upplever vi att många sektorer har brist på arbetskraft. En av de viktigaste åtgärderna är därför att matcha lediga jobb med rätt kompetens.

Miljöpartiet vill att Region Skåne fortsätter att satsa på, och skapar goda förutsättningar för, social innovation och socialt företagande i regionen. Miljöpartiet vill också fortsätta att stärka civilsamhällets möjligheter att skapa arbetstillfällen.

9.1 Fler jobb

Många människor är väl kvalificerade till de arbeten de söker, men blir trots det utan arbete. Skåningarna besitter mycket värdefull kunskap och erfarenhet. Fler arbetsgivare behöver se dessa möjligheter och ta tillvara på fördelarna. Miljöpartiet arbetar för att Region Skåne ska driva projekt som leder till att arbetsgivaren och den som söker arbete lättare hittar varandra. Vi vill även att Region Skåne ansöker om att få bli en försöksregion med lägre arbetsgivaravgift för företag som anställer människor som varit utanför arbetsmarknaden under längre tid.

Region Skåne måste få ett större ansvar för de nationella arbetsmarknadsresurserna, det hade skapat förutsättningar för en starkare regional arbetsmarknad. Vi vill främja den idéburna sektorn i hela Skåne. Det är viktigt för samhällets utveckling att denna tredje sektor stärks. De kommande forskningsverksamheterna vid ESS och MAX IV ger Skåne möjlighet att utveckla en större arbetsmarknad i hela Skåne. Region Skåne ska också driva på etablerandet av en skånsk jobbkommission, som samlar alla aktörer i Skåne för att gemensamt möta arbetslösheten samt behovet av arbetskraft.

9.2. Arbete för unga

Det måste bli lättare att komma ut på arbetsmarknaden som ung. Miljöpartiet vill att Region Skåne erbjuder fler praktikplatser inom sina egna verksamheter för ungdomar. Systemet med studentmedarbetare inom Region Skåne ska permanentas, utvidgas och utvecklas. Miljöpartiet vill att Region Skåne i samverkan med de skånska kommunerna och näringslivet ska verka för att alla i gymnasieåldern får möjlighet till sommarjobb. Region Skåne behöver få fler personer i arbetsför ålder i arbete för att klara framtida välfärdsutmaningar. För ungdomar och unga vuxna är ett arbete, inte minst det allra första, viktiga för att kunna ta steget ut i vuxen världen, till eget boende och familj och till en känsla av delaktighet i samhället.

9.3 Arbete för nya svenskar

Skåne är en mångkulturell region. Regionens tillväxt visar att vi är i stort behov av arbetskraft och att detta behov kommer att öka. Samtidigt har välutbildade personer med stor arbetslivserfarenhet flyttat till Skåne och Sverige. Dessa personer behövs i det skånska arbetslivet. Samhället förlorar på att människor blir diskriminerade på arbetsmarknaden. Vi vill göra det lättare att validera kunskap så att fler personers kompetens tas till vara. Vi vill också fortsätta utveckla koncept med praktikplatser som en väg in på arbetsmarknaden.

Skåne blir en bättre plats om fler medverkar, bidrar och får ge uttryck för sina livserfarenheter. Miljöpartiet vill att Region Skåne i högre utsträckning efterfrågar och anställer människor med utländsk bakgrund. Om vi kan ge förutsättningarna i form av svenskundervisning, utbildning, bostäder och bra introduktion på arbetsmarknaden har integrationen alla möjligheter att lyckas.

10. SKÅNE ÄR GLOBALT

Skåne är en del av den europeiska kontinenten och är utifrån sin geografiskt strategiska position också Sveriges länk till kontinenten. I Skåne samlas människor från olika nationaliteter, kulturer och religioner. Miljöpartiet vill att alla människor ska kunna leva i Skåne under jämlika, rättvisa och öppna förhållande. Alla människor, oavsett bakgrund, ska kunna hitta sin plats och sitt sammanhang i vår region och alla ska ges möjlighet att bidra och vara en del av vårt gemensamma samhälle. Vi vill att Skåne är öppet för alla.

10.1 Öresundsregionen

Öresundsregionen är en stark tillväxtregion med stor påverkan på Skåne och Sverige. Regionen har stor potential och kopplar ihop Sverige med resten av Europa. För att regionen ska fortsätta frodas krävs att människor, företag, varor, transporter och tjänster kan förflytta sig fritt inom regionen. Människor måste kunna leva, bo och arbeta på båda sidor om sundet och enkelt kunna förflytta sig däremellan. Miljöpartiet vill ha ett fritt resande, utan gränskontroller, mellan Sverige och Danmark. Vi vill också att Region Skåne arbetar för att minska juridiska och praktiska hinder för integrationen i Öresundsregionen.

10.1.1 Att leva i Öresundsregionen

Miljöpartiet ser möjligheterna med att leva tillsammans i Öresundsregionen. Det handlar om ett utbyte av bland annat jobb, bostäder, turism och kultur. Det finns dock hinder för att kunna arbeta och leva på samma villkor på båda sidor av sundet. Till exempel har länderna olika regler då det gäller skatt, socialförsäkringar, a-kassa och pensioner. Miljöpartiet menar att dessa hinder snarast måste bort för att skapa en bättre integration inom regionen. Vi vill inrätta en Öresundsbörs för att stimulera fler företag att etablera sig och investera sina pengar i Skåne.

Även språken kan ibland innebära hinder. Det är viktigt att barn på båda sidor om sundet tidigt kommer i kontakt med grannlandets språk för ett långsiktigt samarbete mellan länderna och en bättre integration. Ett ökat utbyte mellan universitet och högskolor bidrar också till större gemenskap och förståelse. Vi vill göra det lättare att validera kunskap så att fler personers kompetens kommer till rätta.

Turismen ökar i hela Öresundsområdet och utbudet av kultur och nöjen är stort i området. Turism är fortsatt ett viktigt utvecklingsområde för Öresundsregionen. Miljöpartiet menar att turism liksom kultur och utbildning är viktiga faktorer för framtidens gröna jobb.

10.1.2 Resa över sundet

Öresundsbron är viktig för integrationen i regionen och bidrar till en utveckling av näringslivet vilket gynnar alla. Därför menar Miljöpartiet att det är orimligt att enbart de som färdas över bron ska betala hela kostnaden för brobygget samt räntekostnader. Miljöpartiet vill därför att Region Skåne verkar för att tågresandet

över sundet blir billigare, detta kan t ex ske genom sänkta banavgifter. Det ska vara möjligt att få studentrabatt vid resor över sundet oavsett studieort.

Miljöpartiet vill att Öresundsregionen blir en modellregion för gröna transporter. Vi vill utvidga och koppla samman kollektivtrafiken på båda sidor om sundet. Miljöpartiet vill verka för en ökad kapacitet av spårbundna transporter över Öresund för att skapa ett mer hållbart transportsystem.

10.2 Besöksnäringen

Besöksnäringen är idag den snabbast växande tillväxtsektorn globalt. Skåne har mycket goda förutsättningar att hävda sig inom detta område. Genom sitt centrala läge kan skånsk besöksnäring attrahera gäster från hela norra Europa. Miljöpartiet vill att Skåne ska ha en långsiktigt hållbar turism. Vi vill särskilt gynna företag som stimulerar och möjliggör för lokal turism, t ex företag som utvecklar lokala arrangemang eller erbjuder bed & breakfast. Detta är också en del av den landsbygdsutveckling som är värdefull för medborgare som vill vara bosatta utanför tätorterna. I den växande besöksnäringen ligger en stor potential för ökade arbetstillfällen.

Den skånska naturen med fina vandringsleder lockar många besökare. Miljöpartiet arbetar för att Skåne ska ha en hållbar turism som inte tär på eller förändrar den biologiska mångfalden. Även kulturupplevelser är en allt större turistnäring som Miljöpartiet vill stötta.

10.2.1 Evenemang

Genom evenemang, kongresser och konferenser kan kommunerna i Skåne locka till sig besökare och utveckla turismen. Miljöpartiet vill att Region Skåne i samverkan med kommunerna bidrar till att stödja och uppmuntra event och evenemang. Kollektivtrafiken behöver samordnas i samband med olika evenemang. Miljöpartiet vill att en kulturbiljett införs som ska gälla som färdbevis inom kollektivtrafiken i hela Öresundsregionen.

10.2.2 Maten på landet

Det sjuder av idéer och kreativitet runt om på Skånes landsbygd. Gårdar som tidigare varit vanliga lantbruk börjar förädla sina råvaror. Det skånska mathantverket är växande småskaliga verksamheter och bra exempel på ekologiskt hållbara näringar. Miljöpartiet vill att Region Skåne arbetar med att utveckla maten och de skånska livsmedelsprodukterna som turistnäring. Det skånska mathantverket har en stor betydelse för att stärka regionens identitet, attraktion för turism och för att skapa nya jobb på landsbygden.

10.3 Mångfald gör Skåne rikare

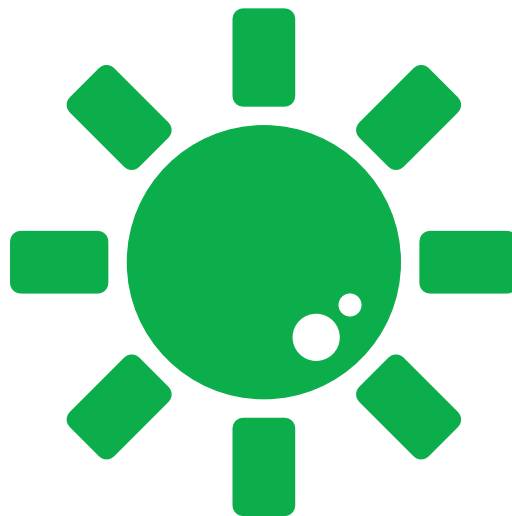
Miljöpartiet vill ha en värld utan gränser där alla har möjlighet att flytta, men ingen tvingas fly. Idag är vi långt ifrån den verkligheten. Människor tvingas fly undan krig, svält och naturkatastrofer. Vi vill att Skåne är öppet för alla.

Främlingsfientlighet hotar Skånes utveckling och leder till stagnation. Mångfald ger däremot Skåne möjlighet att utvecklas. I kontakten med svenska myndigheter ska det

vara möjligt att använda det språk man kan bäst. Region Skåne har skyldighet att vara drivande i detta. Den som kommer till Skåne ska snabbt få kontakt med skola, vård och jobb. Utländsk utbildning, arbetslivserfarenhet och språkkunskaper ska kunna tillgodoräknas i Skåne. Region Skåne ska i samverkan med kommunerna ta initiativ till upprustning av bostäderna i miljonprogrammen. Arbetet mot rasism och diskriminering måste börja redan i skolan.

10.3.1 Underlätta för papperslösa

Miljöpartiet arbetar aktivt för att underlätta livet för människor som lever som papperslösa. Livet som papperslös får aldrig vara ett liv som rättslös. Vi vill skapa ett samhälle där ingen tvingas leva utan identitetspapper eller gömd undan myndigheter. Alla människor, även de utan giltiga identitetshandlingar (papperslösa), ska ha tillgång till grundläggande samhällsfunktioner som vård och skola.

**DETTA ÄR EN REVIDERAD VERSION AV MILJÖPARTIET DE GRÖNA
I SKÅNES REGIONPOLITISKA PROGRAM MED SIKTE MOT 2025.
ANTAGEN AV DISTRIKTMÖTET 2017-10-21**

**WWW.MP.SE/SKANE
SKANE@MP.SE**

miljöpartiet de gröna
SKÅNE